

महाराष्ट्र विधानपरिषद

दुसरे अधिवेशन, २०१९

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक १९ जून, २०१९ / ज्येष्ठ २९, १९४१ (शके)

- (१) मुख्यमंत्री
(२) गृहनिर्माण मंत्री
(३) कौशल्य विकास, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री
(४) कामगार मंत्री
- } यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ८१

कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका प्रशासनाला कर वसुलीपोटी करदात्यांनी दिलेले धनादेश न वटल्याबाबत

- (१) * ४७१५३ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, अॅड.अनिल परब, श्री.रविंद्र फाटक :
सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका प्रशासनाला कर वसुलीपोटी करदात्यांनी दिलेले तब्बल १२ कोटी ४० लाखांचे धनादेश न वटल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर करदात्यांनी दिलेले धनादेश खात्यात भरल्यानंतर थकबाकीदारांच्या खात्यात पैसेच नसल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार दोषींवर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे काय, त्याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात मालमत्ता करापोटी करदात्यांनी दिलेले २०.६९ कोटीचे एकूण ९३९ धनादेश विविध कारणांमुळे बँकेत न वटता परत आले, ही वस्तुस्थिती आहे.

उपरोक्त ९३९ धनादेशांपैकी ३८४ धनादेश खात्यावर पुरेशी रक्कम जमा नसल्याच्या कारणास्तव तर उर्वरित ५५५ धनादेश इतर कारणास्तव परत आलेले आहेत.

(३) उपरोक्त नमूद परत आलेल्या ९३९ धनादेशांपैकी निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट अँक्ट १८८१ चे कलम १३८ नुसार नोटीस देण्यापुर्वीच ४६२ तर नोटीसीनंतर २०७ अशा एकूण ६६९ धनादेशाची एकूण रक्कम रुपये ८.९४ कोटी करदात्यांनी जमा केली आहे.

निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट अँक्ट १८८१ चे कलम १३८ नुसार नोटीस दिल्यानंतर विहित पंधरा दिवसाच्या मुदतीत रक्कम जमा न केलेल्या १२ करदात्यांवर मा.न्यायालयात दावे दाखल केले आहेत.

उर्वरित करदात्यांवर मा.न्यायालयात दावे दाखल करण्याची कार्यवाही सुरू असल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नवी मुंबई येथे भूमीराज गुपच्या संचालकांनी बनावट दाखल्याच्या आधारे जमीन हस्तगत केल्याबाबत

(२) * ४७६८४ श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबईतील नामांकित बिल्डर व भूमीराज गुपचे संचालक भूपेंद्र शहा यांनी नवी मुंबईतील सर महम्मद युसुफ ट्रस्टची ८० एकर जमीन लातूर येथील बनावट शेतकरी दाखल्या आधारे हस्तगत केल्या प्रकरणी रिगल हबीटेट प्रा.लि. या कंपनीच्या तक्रारीवरून भूपेंद्र शहा, ट्रस्टचा अध्यक्ष हारून अलीम ए.आर.युसुफ यांच्यासह इतरांवर फसवणूक व बनावट सरकारी कागदपत्रे बनविल्याप्रकरणी न्हावाशेवा पोलीस ठाण्यात गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सर्व संबंधित दोषीविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नवी मुंबई पोलीस आयुक्तालयातील न्हावाशेवा पोलीस ठाणे येथे गु.र.नं. १२४/२०१८ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६५, ४६७, ४६८, ४७१, १२०(ब), ३४, दिनांक ०३/१२/२०१८ अन्वये ७ व्यक्तींविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्हा तपासाधिन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील प्रस्तावित कोस्टल रोड प्रकल्पामुळे बाधित
कोळी बांधवांच्या पुनर्वसनाबाबत**

(३) * ४७३२६ आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.रमेशदादा पाटील, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.खवाजा बेग, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.अनिकेत तटकरे, श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दक्षिण मुंबईतील मरीनड्राईव्हपासून कांदिवलीपर्यंतच्या सुमारे २९ कि.मी लांबीच्या कोस्टल रोड प्रकल्पामुळे मच्छिमार कोळी बांधवांच्या उपजिविकेवर परिणाम होत असल्याने वरळी कोळीवाडा व वरळी मच्छिमार सर्वोदय सहकारी सोसायटीने मा.उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच प्रस्तावित कोस्टल रोड प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या कोळी बांधवांच्या पुनर्वसनाबाबत शासनाकडे उपाययोजना तयार नसल्याने मा.न्यायालयाने शासनाला पुनर्वसनाबाबत भूमिका स्पष्ट करण्याबाबत विचारणा केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच सदर प्रकल्पामुळे वरळी किनाऱ्याजवळ आढळणाऱ्या अत्यंत दुर्मिळ अशा ३६ सागरी प्रजातींचे वास्तव्य संपुष्टात येणार असल्याचे सागरी जैव विविधतेसंदर्भात तयार करण्यात आलेल्या संशोधन अहवालात उक्त बाब नमूद करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय.

(४) असल्यास, शासनाच्या प्रस्तावित विकास आराखड्यामध्ये सर्व कोळीवाड्यांचे सर्वेक्षण करून तसेच सिमांकन करून विकास आराखड्यामध्ये समावेश करण्याची मागणी स्थानिक रहिवाशी व लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रश्नाची दखल घेऊन वरळी कोळीवाड्यातील कोळी बांधवांच्या समस्येबाबत शासनाने चौकशी करून त्यांच्या पुनर्वसनाबाबत व सागरी जैवविविधतेची हानी टाळण्याकरीता उपाययोजना राबवून कोस्टल रोडचे काम पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) स्थानिक मच्छिमारांनी त्यांच्या उदर निर्वाहावर परिणाम होत असल्याचा आरोप करित वरळी कोळीवाडा नाखवा मत्स्य व्यवसाय सहकारी सोसायटी लिमिटेड व इतर यांनी मा.उच्च न्यायालयात रिट याचिका (लॉ) क्र. ५६०/२०१९ दाखल केली आहे.

(२) हे खरे नाही.

कोस्टल रोड प्रकल्पादरम्यान कोळी समाजाच्या वस्त्या व मासे सुकविण्याच्या जागा बाधित होत नसल्याने पुनर्वसनाचा प्रश्न उद्भवत नाही.

तथापि, संभाव्य बाधित होणाऱ्या कोळी बांधवांच्या नुकसान भरपाईसंबंधी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मा.उच्च न्यायालयात कृती आराखडा सादर केला आहे.

(३) केंद्रिय पर्यावरण, वन व हवामान बदल खात्याने सदर प्रकल्पासाठी ना-हरकत प्रमाणपत्र देताना "प्रकल्पाच्या समर्थकाने या क्षेत्रातील तज्ञ संस्थेकडून या क्षेत्रासाठी समुद्री जैवविविधता संरक्षण/जतन योजना विकसित केली पाहिजे" अशी अट टाकलेली आहे. सदर अटीची पूर्तता करण्यासाठी महापालिकेने सीएसआयआर-राष्ट्रीय समुद्र विज्ञान संस्था (CSIR-NIO) या संस्थेची नियुक्ती केली असून सदर संस्थेने सर्वेक्षणाचे काम फेब्रुवारी, २०१९

पासून सुरु केले असून याबाबत सदर संस्थेकडून शिफारशी / अहवाल प्राप्त होताच जैवविविधतेचे संरक्षण/जतनाच्या उपाययोजना करण्याच्यादृष्टीने पुढील आवश्यक कार्यवाही महापालिकेने करण्याचे संकल्पित आहे.

(४) हे खरे आहे.

मुंबईतील एकूण २९ पैकी १२ कोळीवाड्यांचे सिमांकनाची हद्द दर्शविणारे आलेख महसूल विभागाकडून प्राप्त झाले असून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत विकास आराखड्यामध्ये दर्शविण्याबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) कोळी बांधवांच्या संभाव्य नुकसान भरपाईसंबंधी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मा.उच्च न्यायालयात कृती आराखडा सादर केला आहे. तर जैवविविधतेची हानी टाळण्यासाठी केंद्रीय पर्यावरण विभागाच्या अटीनुसार महानगरपालिकेने सीएसआयआर-राष्ट्रीय समुद्र विज्ञान संस्थेची सर्वेक्षण करून शिफारसी करण्यासाठी नियुक्ती केली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे येथे म्हाडा इमारतीच्या पुनर्विकासामध्ये
गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(४) * ४७७७५ अॅड.राहुल नार्वेकर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.नागोराव गाणार, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे येथील वर्तकनगरमध्ये असलेल्या म्हाडा वसाहतीच्या पुनर्विकासात म्हाडाने शंभर कोटी रुपयांचा एफएसआय घोटाळ्याला प्रोत्साहन देण्याची बाब माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, म्हाडा पुनर्विकासासाठी अतिरिक्त १५ टक्के एफएसआय देता येणार नाही असे स्पष्टीकरण नगरविकास विभागाने दिनांक १२ डिसेंबर, २०१८ रोजी दिले असून त्याची प्रत म्हाडा व ठाणे महानगरपालिकेला दिली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१), (२), (३) व (४) मौजे पाचपाखाडी, माजिवडे, सेक्टर क्र.४, वर्तकनगर, ठाणे येथील म्हाडाच्या अभिन्यासातील इमारतींना २.५० च.क्षे.नि. अनुज्ञेय करून दिनांक ३०/१०/२००९ रोजी सुधारित अभिन्यासास मंजूरी दिली आहे.

ठाणे मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार शहरातील जुन्या इमारतींना पुनर्विकासाकरीता १५% उत्तेजनार्थ बांधकाम क्षेत्र अनुज्ञेय करण्याची तरतूद आहे. सदरहू तरतूदीनुसार उपरोक्त नमूद म्हाडाच्या इमारतींना २.५० च.क्षे.नि. तसेच त्यावर अस्तित्वातील बांधकाम क्षेत्राच्या १५% उत्तेजनार्थ बांधकाम क्षेत्रफळ वितरीत केले आहे.

परंतु, अशाप्रकारे एकाच प्रकरणात दोन स्वतंत्र नियमांचा अतिरिक्त फायदा देणे अभिप्रेत नसल्याने उक्त १५% उत्तेजनार्थ बांधकाम क्षेत्र वितरीत करता येत नाही, असे नगरविकास विभागाने त्यांच्या दिनांक १२/१२/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये निर्देशित केले आहे. त्यामुळे सदर १५% उत्तेजनार्थ बांधकाम क्षेत्र वितरीत करण्याचे थांबविण्यात आले आहे. त्यानुसार अनुज्ञेय नसलेले ६४८३.३७ चौ.मी. क्षेत्र भुनिर्देशांकामधून वजा करून सुधारित अभिन्यास ठाणे महानगरपालिकेकडे सादर करण्याची कार्यवाही म्हाडामार्फत करण्यात येत आहे. तसेच यापूर्वी वितरीत केलेले क्षेत्र रद्द करण्याबाबत संबंधितांना कळविण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर असल्याचेही म्हाडाने कळविले आहे.

राज्यातील अशासकीय अनुदानित उच्च माध्यमिक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत

(५) * ४७४५५ श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.रामदास आंबटकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर : सन्माननीय कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित संस्थांमधील कर्मचाऱ्यांना शासनाने दिनांक १ जानेवारी, २०१६ रोजी पासून सातवा वेतन आयोग लागू केला असून तशी अधिसूचना निर्गमित केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अशासकीय अनुदानित उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमामधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू केला नसल्याने त्या कर्मचाऱ्यांवर अन्याय झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागांतर्गत असलेल्या अशासकीय उच्च माध्यमिक अनुदानित माध्यमिक शाळांमधील शिक्षक/कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्यास झालेल्या विलंबाची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) व (२) हे खरे नाही.

सातवा वेतन आयोग लागू करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३), (४) व (५) राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग नुकताच लागू करण्यात आला असून त्या धर्तीवर या कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

राजुरा (जि.चंद्रपूर) येथील इन्फट जिझस या इंग्रजी माध्यम शाळेच्या वसतिगृहारातील मुलींवर शारिरीक अत्याचार झाल्याबाबत

(६) * ४६६४७ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रामदास आंबटकर, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राजूरा (जि.चंद्रपूर) येथील इन्फंट जिझस या इंग्रजी माध्यम शाळेच्या वसतिगृहारातील १८ ते २० आदिवासी मुलींवर शारिरीक अत्याचार केल्याची घटना घडल्याचे दिनांक ६ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, चंद्रपूर व आदिवासी आयुक्त यांच्याकडे तक्रारी करून विशेष तपास पथक (एसआयटी) नेमण्यात आले असून अतिरिक्त जिल्हा व सत्र न्यायाधीश एस.एस. अन्सारी यांच्या अध्यक्षतेखाली चार सदस्यीय समिती नागपूर खंडपीठाच्या आदेशान्वये स्थापन करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शाळेवर व संस्थेवर विश्वास ठेवून पालक गरीबीमुळे आपले अल्पवयीन पाल्य वसतिगृहात शिक्षणासाठी ठेवत असून अशा घटनांमुळे शाळा व संस्थांवरील पालकांचा विश्वास कमी झाल्यामुळे शासनाविषयी तीव्र संतापाचे वातावरण निर्माण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शाळा व्यवस्थापन, वसतिगृहाचे अधिकारी/कर्मचारी यांचेविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच चौकशी समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) सदर प्रकरणी गुन्हा दाखल असून गुन्ह्यात इन्फंट जिझस संस्थेच्या इंग्रजी माध्यमाच्या शाळेच्या वसतिगृहाच्या अधीक्षक, सहायक अधीक्षक, वॉर्डन आणि सुरक्षा गार्ड अशा एकूण ५ आरोपींना अटक करण्यात आली असून पुढील तपास सुरु आहे. चौकशी समितीचा अहवाल अद्याप प्राप्त झालेला नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील ५०० चौ. फुटांपर्यंतच्या घरांना मालमत्ता कर
माफ करण्याचा अध्यादेश शासनाने काढल्याबाबत

(७) * ४६५६१ श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नावेंकर, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.अनिकेत तटकरे, श्री.रामराव वडकुते, श्री.खवाजा बेग, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गणी, श्री.अनिल भोसले, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.हरिसिंग राठोड, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील ५०० चौरस फुटांपर्यंतच्या घरांना दिनांक १ जानेवारी, २०१९ रोजी पासून मालमत्ता कर माफ करण्याबाबतचा अध्यादेश शासनाने काढला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई महानगरपालिकेकडून मालमत्ता कराचे देयक देताना १० प्रकारचे विविध कर आकारले जात असून सर्वसाधारण कर माफ करण्यात आला असूनही मात्र अन्य ९ कर मुंबईतील ५०० चौरस फुटाच्या जागेत राहणाऱ्या नागरीकांना/झोपडपट्टीवासीयांना भरावे लागणार असल्यामुळे कर माफी प्रत्यक्षात लागू झाल्यानंतरही शून्य देयक येणार नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, भूभागाच्या नावाने नागरिकांकडून ३० वर्षांपर्यंत सुमारे अडीच लाखांहून अधिक पैसे वसूल केले जाणार असून ते मालकीपट्टे नसून लीजवरील प्रमाणपत्र असल्यामुळे लीजपोटी ९६९ रुपये प्रति चौरस फूट असे शुल्क भूभाग कराच्या नावाखाली आकारण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, झोपडपट्टीवासीयांच्या बाबतीत ते जेव्हा एखाद्या जागेवर राहायला आले त्यावेळी या जमिनी दुर्लक्षित असल्यामुळे त्यावर विकास शुल्क आकारून वा त्यादिवशीच्या जमिनीचा शासन दर, अधिक प्रतिवर्षी १६ टक्के व्याज आकारून त्या जमिनीची नोंदणी शासनाने करून दिल्यास झोपडपट्टीवासीयांवर अन्याय होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व चौकशीच्या अनुषंगाने ५०० चौ.फुटापर्यंतच्या घरांना मालमत्ता करातील अन्य ९ कर माफ करण्याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात राहणाऱ्या नागरिकांना सर्वसाधारण कर वगळता मालमत्ता कर देयकाचे घटक असलेले अन्य कर भरावे लागणार आहेत हे खरे आहे.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या दिनांक ०९/०७/२००२ रोजीच्या ठरावान्वये मंजूर धोरणानुसार भूभागाचे मक्ता नुतनीकरण ३० वर्षांच्या कालावधीकरीता करण्यात येते. त्यानुसार भूखंडाच्या वापरानुसार व मुद्रांक शुल्क सिध्दगणक दराच्या अनुषंगाने मक्ता भुईभाडे निश्चित करण्यात येते.

मक्ता भूभागाच्या मक्ता दस्तावेज निष्पादित न झालेल्या प्रकरणी व भूभागाचा पुनर्विकास, वापरातील बदल तसेच, त्रयस्थ पक्षकारास मक्ता हस्तांतरण प्रकरणी सुधारीत ३० वर्षांच्या कालावधीकरीता मक्ता निष्पादित करण्याबाबतचे धोरण मंजूर करण्यात आले असून, सदर प्रकरणी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका क्रमांक १२५१/२०१४ दाखल करण्यात आली आहे.

सदर धोरणास मा.उच्च न्यायालयाने स्थगिती दिली असून, सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) सदर धोरण हे महानगरपालिकेच्या जमिनी भाडेपट्ट्याने देण्याबाबतचे असून धोरणामध्ये अशी तरतूद नाही.

(५) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील ५०० चौ.फुटापर्यंतच्या सदनिकांना सर्वसाधारण कर माफ करण्याबाबतचे विधेयक सादर करण्यात येत आहे.

**गोरेगाव, मुंबई येथील पत्रा चाळीच्या पुनर्विकास
कामात गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(८) * ४७००३ अॅड.अनिल परब, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.किरण पावसकर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोरेगाव, मुंबई येथील पत्रा चाळीच्या पुनर्विकासात बांधकाम झालेल्या सदनिका म्हाडाच्या संमतीशिवाय बाजारात परस्पर विकून हजारो कोटींचा घोटाळा केल्याप्रकरणी मा.मुख्यमंत्र्यांच्या आदेशानुसार स्थापन केलेल्या जॉनी जोसेफ समितीने एक वर्षानंतर म्हणजेच माहे मार्च, २०१९ मध्ये आपला अहवाल शासनास सादर केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू समितीच्या अहवालाचे स्वरूप काय आहे व त्यात कोणकोणत्या शिफारशी करण्यात आलेल्या आहेत तसेच उक्त समितीच्या अहवालातील शिफारशीच्या अनुषंगाने शासनाने दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१) हे अंशतः खरे आहे.

गोरेगाव, मुंबई येथील पत्राचाळीच्या पुनर्विकास प्रकल्पासंदर्भात शासनाने नेमलेल्या जॉनी जोसेफ चौकशी समितीने त्यांचा अहवाल दिनांक २७/०९/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास सादर केलेला आहे.

(२) सदर समितीच्या अहवालास शासनाची मान्यता देण्यात आली असून शासनाच्या दिनांक १०/०४/२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये सदरहू अहवाल म्हाडाकडे पाठविण्यात आला आहे व त्यामधील शिफारशीच्या अनुषंगाने म्हाडाचे अभिप्राय मागविण्यात आलेले आहेत.

सदर अहवालातील भाग-१/प्रकरण-८ मध्ये समितीचे निष्कर्ष व शिफारशी आणि भाग-१/प्रकरण-९ मध्ये धोरणात्मक निर्णयासाठी सूचना विस्तृत स्वरूपात नमूद केलेल्या आहेत. याप्रकरणी म्हाडाने दिनांक

१३/०३/२०१८ रोजी प्रथम खबर अहवाल ८५/२०१८ अन्वये "विकासक मे.गुरुआशिष कन्स्ट्रक्शन कंपनी प्रा.लि. व त्यांचे संचालक व इतर" यांचेविरुद्ध आर्थिक गुन्हे विभागाकडे गुन्हा दाखल केला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील बेस्ट कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत

(९) * ४७०८२ श्री.कपिल पाटील, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.सुधीर तांबे, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.मोहनराव कदम, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील बेस्ट कर्मचाऱ्यांनी वेतनवाढ व दिवाळी बोनससह इतर मागण्यांसाठी दिनांक ७ जानेवारी, २०१९ रोजी पुकारलेला संप मा.उच्च न्यायालयाच्या मध्यस्थीनंतर मागे घेण्यात आला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर घटनेस तीन महिने होवूनही कर्मचाऱ्यांच्या वेतनात वाढ झालेली नसल्यामुळे बेस्ट कर्मचाऱ्यांना तुटपूज्या पगारावर कुटूंबियांचे उदरनिर्वाह चालवावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने निर्णय घेऊन बेस्ट कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या मान्य करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक १६/०१/२०१९ रोजी संप मागे घेण्याच्या अटीवर असा आदेश दिला की, हायपावर कमिटीने सादर केलेल्या अहवालानुसार, बेस्ट उपक्रमातील जे कर्मचारी सन २००७ ते २०१२ या कालावधीत कनिष्ठ श्रेणीमध्ये रुजू झाले होते त्यांच्या वेतनश्रेणीमध्ये १० टप्प्यांनी वाढ करण्यात यावी.

त्यानुसार माहे फेब्रुवारी, २०१९ पासून सदर १० टप्प्यांची वाढ करण्यात आली असल्याचे बेस्ट उपक्रमाने कळविले आहे.

मा.न्यायालयाच्या आदेशानुसार कार्यवाही सुरु असून सद्यःस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

यवतमाळ शहर नगरपरिषदेंतर्गत उद्यानाच्या देखभाल दुरुस्तीचे कंत्राटात गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(१०) * ४७३८२ श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) यवतमाळ शहर नगरपरिषदेतील प्रमुख नऊ उद्यानाच्या देखभाल दुरुस्तीचे कंत्राट देण्यात आले असून या उद्यानात प्रत्यक्ष कोणतीच सुविधा उपलब्ध नसताना सदर उद्यानावर महिन्याकाठी दीड लाख रुपये खर्च केल्याचे दाखवून देयके काढण्यात आल्याची बाब माहे जानेवारी-फेब्रुवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त उद्यानात कोणतीही सोईसुविधा उपलब्ध नसताना नेमका खर्च कुठे करण्यात आला आहे याबाबत निश्चित उलगडा करण्याबाबतचे निवेदन स्थानिक नगरसेवकांनी दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुषंगाने खर्चाचा आढावा घेवून त्यात काही अनियमितता झाली असल्यास संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) सदर बाब दिनांक ६ जून, २०१९ रोजी निदर्शनास आली आहे.

(२) असे निवेदन प्राप्त झाले नसल्याचे नगरपरिषद यवतमाळ तसेच जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांनी कळविले आहे.

(३)

- सदर कंत्राट हे उद्यानांच्या देखभालीचे होते.
- देखभालीचे काम योग्यरितीने झाले असून त्यामुळे उद्याने सुस्थितीत असल्याचे नगरपरिषदेने कळविले आहे.
- मात्र, या प्रकरणी निविदा प्रक्रियेत सकृतदर्शनी काही अनियमितता झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यानुसार सदर प्रकरणी चौकशी करून अहवाल सादर करण्याच्या सूचना जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**इंदू मिलमध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्मारक
उभारण्यासाठी निधी देण्याबाबत**

(११) * ४७९३१ श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.विक्रम काळे, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अनिकेत तटकरे, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.रामराव वडकुते, श्री.खवाजा बेग, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.अनिल भोसले, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.मोहनराव कदम, श्री.जनार्दन चांदूरकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दादर, मुंबई येथील इंदू मिलच्या जागेवर भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्मारक उभारण्याचा निर्णय शासनाने सन २०१३ च्या दरम्यान घेतल्यानंतर केंद्र शासनाने इंदू मिलची जागा शासनाच्या ताब्यात देवून अनेक वर्षे होवूनही काम अपूर्णावस्थेत असल्यामुळे स्मारकाचा खर्च ७०० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त झाल्याचे माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त स्मारकाच्या बांधकामास विलंब लागण्याची कारणे काय आहेत व बांधकामाची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (३) असल्यास, सदर कामावर आतापर्यंत किती खर्च करण्यात आलेला आहे व स्मारकासाठी लागणारा निधी कशाप्रकारे उपलब्ध करण्यात येणार आहे तसेच माहे मार्च, २०१९ अखेर प्रत्यक्षात किती निधी उपलब्ध करण्यात आला आहे व उर्वरित निधी केव्हा उपलब्ध करण्यात येणार आहे,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून स्मारकाचे बांधकाम पूर्ण करण्याच्यादृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने दिनांक १२/१/२०१८ रोजीच्या १४४ व्या बैठकीत सदर कामाच्या रूपये ७६३.०५ कोटी इतक्या सुधारीत अंदाजित खर्चास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. स्मारकाचे काम दिनांक ०९/०२/२०१८ पासून प्रगतीपथावर असून दिनांक ८/०२/२०२१ पर्यंत पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे, तसेच प्राधिकरणाकडून सदर कामावर मार्च, २०१९ अखेरीस एकूण रूपये ९८.८९ कोटी खर्च करण्यात आला.

(२) सदर प्रकल्पासाठी विविध वैधानिक परवानग्या आवश्यक होत्या त्या पुढीलप्रमाणे आहेत. त्या सर्व परवानग्या प्राप्त आहेत. प्रकल्पासाठीचे बांधकाम नकाशे तसेच बांधकामापूर्वी आवश्यक असणाऱ्या विविध मंजुर्या जसे आग प्रतिबंधक ना-हरकत प्रमाणपत्र, वृक्ष प्राधिकरण मंजूरी, भारतीय विमानपत्तन प्राधिकरण यांचे ना-हरकत प्रमाणपत्र, केंद्रीय पर्यावरण व वन मंत्रालय यांची सी.आर.झेड.च्या अनुषंगाने सागरी किनारा नियमन प्राधिकरण यांची परवानगी इत्यादी परवानग्या मिळालेल्या आहेत.

दरम्यान प्राधिकरणाने स्मारकाच्या विकासाकरीता दिनांक ०८/०३/२०१८ रोजी उत्खननाची व शोअर/शीट पाईलींगकरीता परवानगी दिली आहे. तसेच दिनांक ०९/०७/२०१८ रोजी अभिन्यास मंजूरी व किनारा तटीय नियमावलीच्या तरतुदी लागू नसलेल्या क्षेत्रामध्ये स्थित असलेल्या संशोधन केंद्राच्या इमारतीस जोत्यापर्यंत बांधकाम परवानगी (२०,००० चौ.मी. पेक्षा कमी बांधकाम क्षेत्र) दिली आहे.

आजतागायत १३५४ शोअर पाईल, ७०० मेन पाईल, १,१६,००० घनमीटर जमिनीचे खोदकाम, १६% राफ्ट फांऊडेशन, प्रवेशदालनाचे ५०% पायाचे काम इत्यादी कामे पूर्ण झाली आहेत.

(३), (४) व (५) सदर कामावर आजपर्यंत मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून रुपये ९८.८९ कोटी एवढा खर्च झाला आहे, तसेच प्राधिकरणाने सदर कामासाठी सन २०१९-२० करीता १६० कोटीची तरतुद केली आहे.

तळोजा एम.आय.डी.सी. (जि.रायगड) परिसरातील कंपन्यांमध्ये वारंवार आग लागत असल्याबाबत

(१२) * ४६६१९ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील तळोजा एम.आय.डी.सी.च्या परिसरातील घोटगावाच्या शेजारी असलेल्या एम.एस.आर.बायोटेक अँड न्युट्रीशियन लि. या केमिकल कंपनीत दिनांक १६ डिसेंबर, २०१८ रोजी पॅकींगचे व फिल्टरचे काम चालू असताना अचानक भीषण स्फोट होवून लागलेल्या आगीमध्ये एका कामगाराचा जागीच मृत्यू झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कंपनीमध्ये कामगारांच्या सुरक्षितेच्या दृष्टीकोनातून कोणत्याच सोई सुविधा उपलब्ध नसून कामगारांचा विमा ही उतरविण्यात आला नसल्याचे तसेच त्यांचे सी.एस.आर. ही भरले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, घोट गावाच्या परिसरात असलेल्या कंपनीमध्ये स्फोट होऊन आग लागण्याची ही दुसरी घटना घडली असून तळोजा एम.आय.डी.सी. मध्ये गत सहा महिन्यामध्ये पाच ते सहा वेळा आग लागण्याचे प्रकार घडले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार दोषी कंपनी व्यवस्थापनाविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ.संजय कुटे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) कंपनीतील कामगारांना सुरक्षिततेच्या सुविधा दिलेल्या नव्हत्या हे खरे आहे. तसेच कंपनीतील कामगारांचा विमा उतरविलेला नव्हता हे ही खरे आहे.

(३) यापूर्वी दिनांक २९/१०/२०१८ रोजी मुंबई वेस्ट मॅनेजमेंट लि., तळोजा या कारखान्यात स्फोट होऊन एक कामगार जखमी झाला होता. मागील सहा महिन्यात तळोजा एमआयडीसीत आग लागण्याच्या तीन घटना घडलेल्या आहेत.

(४) या कारखान्यात दिनांक १६/१२/२०१८ रोजी PQD हे पावडर स्वरूपातील मटेरीयल चाळणीतून चाळून पॅकींग करण्याचे काम सुरु असताना अचानक स्फोट होऊन आग लागली व या आगीत एका कामगाराचा मृत्यू झाला.

या प्रकरणी चौकशी करण्यात आली असून चौकशीत या कारखान्यात दोन कामगार कामावर ठेवून PQD हे धोकादायक पावडर चाळून पॅकींग करण्याची उत्पादन प्रक्रिया करण्यात येत होती. PQD पावडर ही स्फोटक स्वरूपाची असल्यामुळे या आस्थापनेस कारखाने अधिनियमांच्या तरतुदी लागू होतात. परंतु चौकशीत कारखाना विना परवाना चालत असल्याचे आढळून आले. त्याकरीता महाराष्ट्र कारखाने नियम, १९६३ च्या नियम ४(१) व ४(४) च्या भंगाबाबत, तसेच कारखान्यात PQD हे धोकादायक (ज्यामुळे स्फोट होऊ शकतो असे) मटेरिअल हाताळताना आवश्यक ती काळजी न घेतल्याने महाराष्ट्र कारखाने नियम, १९६३ च्या नियम ७० च्या भंगाबाबत कारखान्याच्या भोगवटादाराविरुद्ध मा.मुख्य न्यायदंडाधिकारी, अलिबाग रायगड यांचे न्यायालयात खटला दाखल करण्यात आला आहे. मृत कामगाराच्या वारसांना व्यवस्थापनाने मा.कामगार न्यायालयामार्फत रुपये ८,९८,०२०/- एवढी रक्कम नुकसान भरपाई म्हणून दिलेली आहे.

(५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

**मुंबई शहरातील म्हाडाच्या ५६ वसाहतींना सेवा शुल्कात
वाढ केल्याबाबत**

(१३) * ४६५९४ श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरातील म्हाडाच्या ५६ वसाहतींना म्हाडाच्या आदेशान्वये सन १९९८ पासून दरमहा १०२७/- इतकी भरमसाठ सेवा शुल्काची वाढ करण्यात आली असल्याने अभ्युदयनगर येथील म्हाडा वसाहतीमधील नागरीकांनी दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास आंदोलन केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अभ्युदयनगर येथील म्हाडा वसाहतीमधील रहिवाशांना कोणतीही आगाऊ सूचना न देता अधिकाऱ्यांनी संगनमत करून १.५ लाख इतक्या रक्कमेच्या वसुली संदर्भात रहिवाशांना नोटीस देण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रहिवाशांनी वारंवार शासनाकडे पत्रव्यवहार करूनही याबाबत दखल घेतली जात नसल्याने सर्वसामान्य रहिवाशांना दिलासा देण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती उपाययोजना अथवा कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

म्हाडाकडून प्राप्त अहवालानुसार, अभ्युदयनगर वसाहतीमधील काही रहिवाशांनी अभ्युदयनगर वसाहतीमध्ये आंदोलन केले होते. तथापि, रहिवाशांच्या प्रश्नाच्या अनुषंगाने फेडरेशनमधील पदाधिकाऱ्यांशी म्हाडाद्वारे वेळोवेळी चर्चा करण्यात येते तसेच सदर प्रश्न सोडविण्याबाबत प्रयत्न केले जातात.

(२) अंशतः खरे आहे.

रहिवाशांना सन १९९८ ते २०१६ या कालावधीमधील सेवाशुल्काची सुधारीत रकमेनुसार थकबाकी अदा करणेबाबत माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वसुली नोटीस जारी करण्यात आली आहे. त्यामुळे अधिकाऱ्यांचा संगनमत करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) गृहनिर्माण विभागाचा शासन निर्णय क्र. लवेसू-२०१८/प्र.क्र.१०९/गृनिप, दिनांक २७/०३/२०१८ अन्वये सुधारीत सेवा आकाराबद्दल मंत्री, गृहनिर्माण यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे. सदर समितीने सुधारीत सेवा शुल्काच्या आकारणीबाबत शिफारशी केल्या असून, सदर शिफारशी शासनाच्या निर्णयास्तव सादर करण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर परिसरातील महालगाव येथील प्लास्टीकच्या
कारखान्याला आग लागल्याबाबत**

(१४) * ४७५६० श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर परिसरातील महालगाव येथे प्लास्टीकच्या वस्तु तयार करणाऱ्या कारखान्याला आग लागून ३० ते ४० लाखाचे नुकसान झाल्याचे दिनांक २४ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ.संजय कुटे : (१) होय, हे खरे आहे.

श्री राम प्लास्टीक, महालगांव, भंडारा रोड, नागपूर या कारखान्यात दिनांक २३/०४/२०१९ रोजी सकाळी ७.३० वाजण्याच्या सुमारास आग लागली. चौकशीच्या वेळेस उपस्थित असलेल्या कंपनी मालकाच्या नातेवाईकाने अंदाजे ५० लाखाचे नुकसान झाल्याचे सांगितले.

(२) सदर आगीची दिनांक २४/०४/२०१९ रोजी उपसंचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, नागपूर यांनी भेट देऊन चौकशी केली.

सदर कारखान्यात वेस्टेज प्लास्टीक शिटपासून प्लास्टीक दाण्याचे उत्पादन केले जाते. सदर कारखान्यात अंदाजे ४० कामगार काम करतात. दिनांक २३/०४/२०१९ रोजी सकाळी ७.३० वा. चे दरम्यान कारखान्याच्या शेडमध्ये असलेल्या तयार मालास अचानकपणे आग लागली व संपूर्ण कारखान्याच्या परिसरात पसरली. कारखान्यातील कामगारांनी कारखान्यात उपलब्ध असलेल्या फायर एक्स्टिंग्युशरचा वापर करून तसेच पाईपने पाणी टाकून आग विझविण्यास सुरुवात केली. सदरची आग विझविण्याकरीता अग्निशमन विभागाच्या १३ गाड्या घटनास्थळी आल्या. सदरची आग दुपारी १.३० वा. आटोक्यात आली व संध्याकाळी ६.०० वा. चे दरम्यान पूर्णपणे विझवली. आगीमुळे कारखान्यातील झटका मशीन, ट्रान्सफॉर्मर, दाना मशीन, मिक्सर मशीन, तयार माल इ. जळाला. सदरहू आगीमध्ये कोणतीही जिवीत हानी झालेली नाही. या शेडजवळ असलेल्या ट्रान्सफॉर्मरमधून ठिणगी पडल्यामुळे ही आग लागली असावी असा अंदाज आहे.

सदर कारखाना कारखाने अधिनियम, १९४८ अंतर्गत नोंदणीकृत नसल्यामुळे कारखान्याच्या भोगवटादारविरुद्ध महाराष्ट्र कारखाने नियम, १९६३ च्या अंतर्गत नियम ४(४) चा भंग आढळून आला असून त्यानुषंगाने भोगवटादारा विरोधात मा.अतिरिक्त मुख्य न्याय दंडाधिकारी, नागपूर यांचे न्यायालयात खटला दाखल करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्नच उद्भवत नाही.

**राज्यातील तंत्र शिक्षण विभागातील एमसीव्हीसीच्या शिक्षक निर्देशकांची
विनाअनुदान काळातील सेवा ग्राह्य धरण्याबाबत**

(१५) * ४६६८५ श्री.विक्रम काळे, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.श्रीकांत देशपांडे, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, अॅड.अनिल परब : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४४५३५ ला दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शालेय शिक्षण विभागाप्रमाणे तंत्र शिक्षण विभागातील एमसीव्हीसीच्या शिक्षक निर्देशकांची विनाअनुदान काळातील सेवा ग्राह्य धरण्याबाबत तसेच तासिकातत्वावरील मानधन वाढ करणेबाबत विचाराधीन प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शासनामार्फत अधिक माहिती संकलित करण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तदनुसार तंत्र शिक्षण विभागातील एमसीव्हीसीच्या शिक्षक निर्देशकांची विनाअनुदान काळातील सेवा ग्राह्य धरण्याबाबत शासनस्तरावर काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच घेतलेल्या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(३) सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने अधिक माहितीची आवश्यकता असल्यामुळे सदर माहिती संकलित करण्यात येत आहे.

खंडाळा (जि.पुणे) येथील भूखंड गैरव्यवहाराबाबत

(१६) * ४८००७ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खंडाळा (जि.पुणे) येथील चार एकरांच्या भूखंडासाठी युसूफ लकडावाला या व्यावसायिकाने शासकीय अधिकारी व दलालांना रुपये ११ कोटी ५० लाखाची लाच दिल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शासकीय जमीन बळकावणाऱ्या व त्यास मदत करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर प्रकरणी माता रमाबाई आंबेडकर मार्ग पोलीस ठाणे येथे गु.नों.क्र. १००/२०१९ कलम ४६५, ४६६, ४६७, ४६८, ४७१, २०१, १२०(ब), ४२० भा.दं.वि. सह कलम ८२ भारतीय नोंदणी अधिनियम १९०८ अन्वये दिनांक ४/०४/२०१९ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदरचा गुन्हा गु.नों.क्र. ३२/२०१९ अन्वये आर्थिक गुन्हे विभाग, मुंबई यांचेकडे तपासावर घेण्यात आला असून या गुन्ह्यातील ५ आरोपींपैकी ४ आरोपींना अटक करण्यात आली असून ते न्यायालयीन कोठडीत आहे. सदरचा गुन्हा तपासाधीन आहे. सदर जमीन ही शासकीय जमीन नसून ती खाजगी मालकीची आहे. या प्रकरणी आरोपी श्री.विकास संपतराव ढेकळे (तत्कालिन), परिरक्षण भूमापक, उप अधीक्षक भूमि अभिलेख, मावळ यांना दिनांक १९/०४/२०१९ सेवेतून निलंबित करण्यात आले असून त्यांचेवर महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम १९७९ चे नियम ८ अन्वये विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भिवंडी महानगरपालिकेला टोरन्ट वीज वितरण कंपनीकडून देय
असलेली कराची थकबाकी माफ करण्यात आल्याबाबत**

(१७) * ४६५६७ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.मोहनराव कदम : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी महानगरपालिकेला गुजरातच्या टोरन्ट वीज वितरण कंपनीकडून सन २००६-२००७ पासून देय असलेली मालमत्ता कराची सुमारे २८५ कोटी रुपयांची थकबाकीची रक्कम पूर्वलक्षी प्रभावाने माफ करण्याचा निर्णय माहे जानेवारी, २०१९ च्या तिसऱ्या आठवड्यात शासनाने घेतलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आजवर केवळ शासनाच्या वीज कंपन्यांना मालमत्ता व अन्य करात सवलत देण्याचे धोरण असल्यामुळे गुजरातच्या टोरन्ट वीज कंपनीला दिलेली सवलत नियमबाह्य ठरत असल्यामुळे भिवंडी महानगरपालिकेचे २८५ कोटी रुपयांचे नुकसान होऊन विकास कामांवर त्याचा परिणाम होणार असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार टोरन्ट कंपनीला दिलेल्या सवलतीचा फेरविचार करून ती रद्द करण्याबाबत कोणता निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) महाराष्ट्र वीज वितरण कंपनीची फ्रेंचाइझी टोरन्ट पॉवर कंपनीच्या वीज वितरण व्यवस्थेतील पायाभूत उपकरणांवर भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिकेने सन २००७-२००८ ते सन २०१८-२०१९ या कालावधीकरीता मालमत्ता कर व भूईभाडे पोटी सुमारे रुपये ७१.३८ कोटी, तर दंडनिय व्याजापोटी सुमारे २१३.६७ कोटी, अशी एकूण २८५.०५ कोटी इतकी एकूण आकारणी केली होती, ही वस्तुस्थिती आहे.

वीज वितरण कंपन्यांवर कर आकारणी केल्यास उक्त करवाढीचा भुर्दंड अप्रत्यक्षरित्या उपभोक्त्यांवर पडत असल्याने दिनांक २९/११/२०१८ च्या मंत्रिमंडळ बैठकीत उक्त कंपनीवर आकारण्यात आलेला कर रद्द करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

वीज वितरण व्यवस्थेवरील कर आकारणी अंतिमतः व्यापक लोकहिताविरुद्ध असल्याचे निदर्शनास आल्याने तसेच मंत्रिमंडळाच्या उपरोक्त निर्णयातील निर्देशानुसार विभागाने दिनांक २७/०५/२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये भिवंडी-निजामपुर शहर महानगरपालिकेचे उक्त वसुली देयके व अटकावणीचे आदेश रद्द करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकाक्षेत्रात समाविष्ट करण्यात आलेल्या २७ गावांची स्वतंत्र नगरपरिषद करण्याबाबत

(१८) * ४६५५० श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३७७७२ ला दिनांक १४ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकाक्षेत्रात समाविष्ट करण्यात आलेल्या २७ गावांची स्वतंत्र नगरपरिषद स्थापन करण्याच्या मागणीच्या अनुषंगाने काढण्यात आलेल्या अधिसूचनेस प्राप्त झालेल्या सूचना, हरकतीबाबत सर्व कार्यवाही माहे जुलै, २०१८ अखेरपर्यंत पूर्ण करण्याबाबत विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांना आदेशित करण्यात आले असूनही आजमितीस कोकण विभागीय आयुक्तांकडून सदर २७ गावांच्या सूचना हरकतींवर सुनावणी घेण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी नागरिकांनी व युवकांनी संघर्ष समिती स्थापना करून शासनाकडे निवेदन देऊन आंदोलने केली असून स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २७ ऑगस्ट, २०१८ रोजी पत्र क्र. जे.एस.एस/वि.प.स.१८७/२०१८ अन्वये मा.मुख्यमंत्री, मा.नगरविकास राज्यमंत्री, प्रधान सचिव, नगरविकास आर्दीकडे लेखी निवेदन केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व त्यानुषंगाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) शासन अधिसूचना, दिनांक १४/०५/२०१५ अन्वये कल्याण-डोंबिवली शहर महानगरपालिकेच्या बृहत नागरी क्षेत्रात दिनांक ०१ जून, २०१५ पासून २७ गावांचा समावेश करण्यात आला.

तदनंतर दिनांक ०७ सप्टेंबर, २०१५ रोजी उक्त २७ गावांसाठी नगरपरिषद गठित करण्यासाठी प्रारूप अधिसूचनेचा मसूदा प्रसिध्द केला आहे.

सदर २७ गावांची नगरपरिषद स्थापन करण्यासाठी प्राप्त हरकती व सूचनांवर विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचेस्तरावर कार्यवाही सुरू आहे. (२) व (३) स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांचे दिनांक २७/०८/२०१८ अन्वये २७ गावांची स्वतंत्र नगरपरिषद करण्याबाबतचे निवेदन शासनास प्राप्त झालेले आहे.

विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचेकडून अहवाल प्राप्त झालेनंतर शासनस्तरावरून पुढील आवश्यक कार्यवाही करण्यात येईल.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पंढरपूर येथील नामसंकीर्तन सभागृहाचे काम पूर्ण करणेबाबत

(१९) * ४७४३७ श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.विक्रम काळे, डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पंढरपूर येथे शासनाकडून नामसंकीर्तन सभागृह बांधणेसाठी २० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून सभागृहाचे २२ कोटी रुपयांचे मूळ काम २५ कोटी रुपयाला देवून २४ महिन्यात पूर्ण करण्याच्या अटीवर ठेकेदारास दिले गेले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सभागृहाचे बांधकामास १० महिने पूर्ण झाले असून फक्त पायासाठीच्या सोलिंगचे काम पूर्ण झाले असून उक्त काम ३ महिन्यापासून बंद असल्याने नगरपालिकेने संबंधित ठेकेदारास नोटीस देवूनही ठेकेदाराकडून कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून नामसंकीर्तन सभागृहाचे बांधकाम संबंधित ठेकेदाराकडून पूर्ण करून घेणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) नामसंकीर्तन सभागृह उभारण्याच्या कामाची एकूण अंदाजपत्रकीय किंमत रुपये ३९.४७ कोटी एवढी आहे.

यापैकी पहिल्या टप्प्यात रुपये २१.२४ कोटींची कामे प्रस्तावित असून जिल्हाधिकारी, सोलापूर यांनी दिनांक २३ मार्च, २०१७ रोजी या कामांना प्रशासकीय मान्यता दिली आहे.

या कामांसाठी ई-निविदा मागविण्यात आल्या. पुरेश्या प्रतिसादा अभावी ३ वेळा फेरनिविदा मागविण्यात आल्या. अंतिमतः प्राप्त झालेल्या निविदाकाराचा अंदाजपत्रकीय दरापेक्षा ९.९०% जादा असलेला दर स्विकारून निविदा मंजूर करण्यात आलेली आहे. दिनांक ५ जून, २०१८ रोजी निविदाकारास कार्यारंभ आदेश देण्यात आलेले आहेत.

निविदेतील अटीनुसार १८ महिन्यात म्हणजेच डिसेंबर, २०१९ पर्यंत हे काम पूर्ण करणे अपेक्षित आहे.

कंत्राटदाराकडून कामाची अपेक्षित प्रगती दिसून न आल्याने व दरम्यान कंत्राटदाराने काम थांबविल्याची बाब निदर्शनास आल्याने त्यांना नोटीस देऊन काळ्या यादीत (Black list) टाकण्याची कार्यवाही नगरपरिषद पंढरपूर यांचेस्तरावरून करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर रुग्णालयात मोतिबिंदू शस्त्रक्रियेनंतर रुग्णांना अंधत्व आल्याबाबत

(२०) * ४६४९१ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील जोगेश्वरी येथील बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर रुग्णालयात मोतिबिंदू शस्त्रक्रियेनंतर ७ रुग्णांना जंतुसंसर्ग झाले असून त्यामधील ४ रुग्णांना कायमचे अंधत्व आल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त घटनेची चौकशी करण्याकरीता नेमण्यात आलेल्या चौकशी समितीने आपला अहवाल माहे फेब्रुवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान आयुक्तांना सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, रुग्णालय व डॉक्टरांच्या निष्काळजीपणामुळे अंधत्व आलेल्या रुग्णांना शासनाने व मुंबई महानगरपालिकेने आर्थिक मदत दिली आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले व त्यानुसार संबंधितांवर जबाबदारी निश्चित करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) जोगेश्वरी येथील बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर रुग्णालयात मोतिबिंदू शस्त्रक्रियेनंतर ७ रुग्णांना जंतुसंसर्ग झाला होता. तदनंतर त्यांना पुढील उपचाराकरीता के.ई.एम. रुग्णालयातील नेत्रचिकित्सा विभागामध्ये स्थलांतरित करण्यात आले होते. त्यापैकी तीन रुग्णांना अंधत्व आले असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांच्या आदेशानुसार अतिरिक्त आयुक्त (पश्चिम उपनगरे) यांनी प्राथमिक चौकशी करून चौकशी अहवाल दिनांक ११/०२/२०१९ रोजी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सादर केला असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) अंधत्व आलेल्या रुग्णांना आर्थिक मदत/नुकसान भरपाई देण्याबाबत महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे :-

- पीडित रुग्णांना सर्व सेवा मोफत पुरविण्यात आल्या आहेत.
- त्यांनी खर्च केलेल्या रकमेची प्रतीपूर्ती करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.
- पीडित रुग्णांना आर्थिक मदत/नुकसान भरपाई देण्याची जबाबदारी सर्वतोपरी खात्यांतर्गत सर्वकष चौकशीअंती आढळलेल्या दोषी व्यक्तींची राहिल असे निर्देश आयुक्त, महानगरपालिका यांनी दिले आहेत.

(४) व (५) सदर प्रकरणी महानगरपालिकेमार्फत करण्यात आलेल्या चौकशीमध्ये खालील अनियमितता आढळून आल्या आहेत :-

- शस्त्रक्रियेदरम्यान वापरण्यात आलेल्या व्हिस्को इलास्टीक ट्यूबच्या सुश्रमजीव चाचणी अहवालात सदर ट्यूब स्टॅफ्लोकोकोस जीवाणूंमुळे दूषित झाली असल्याचे निदर्शनास आले.
- सातही रुग्णांसाठी एकच फॅको असेंब्ली निर्जंतुकीकरण न करता वापरण्यात आली.
- बहुउद्देशीय कामगार शस्त्रक्रिया गृहामध्ये राजरोसपणे फिरत होते.
- विशिष्ट कामांकरीता स्वतंत्र कर्मचारी वर्ग नेमण्यात आलेला नव्हता.
- शस्त्रक्रियेची उपकरणे धुणे शस्त्रक्रियेच्या उपकरणांची निर्जंतुकीकरण करण्याचे काम अप्रशिक्षित बहुउद्देशीय कामगार/व्रणोपचारकामार्फत केले गेले.
- निर्जंतुकीकरण चाचणी अभिलेख जतन केलेला नाही.
- निर्जंतुकीकरण प्रमाण दर्शिका (Sterilization Indicator Strips) शस्त्रक्रियेसाठी वापरल्या जाणाऱ्या उपकरणांच्या प्रत्येक ड्रम/ट्रे यांचेवर लावण्यात आली नव्हती.
- शस्त्रक्रिया गृहाची धुलाई व निर्जंतुकीकरण चाचणी अनुक्रमे दोन आठवड्यातून एकदा व तीन महिन्यातून एकदा केली जात होती.
- निर्जंतुकीकरण प्रमाण चाचणीसाठी जैविक प्रमाण दर्शिका वापरण्यात आली नाही.
- शस्त्रक्रियागृहात वापरात आलेल्या साहित्याचे नमुने दिनांक ०५/०१/२०१९ पर्यंत पाठविण्यात आलेले नाहीत.
- शस्त्रक्रियागृहात वापरात आलेले साहित्य कल्चर चाचणीकरीता पाठविणे आवश्यक असताना ते पाठविण्यात आलेले नाहीत.

यानुषंगाने संबंधितांवर महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे कारवाई करण्यात आली आहे :-

- १ परिसेविका व २ परिचारिका अशा तीन कर्मचाऱ्यांना महानगरपालिका सेवेतून निलंबित करण्यात आले आहे.
- १ वैद्यकीय अधीक्षक (प्र.), १ परिसेविका, २ परिचारिका, व १ व्रणोपचारक अशा पाच कर्मचाऱ्यांविरुद्ध खात्यांतर्गत सर्वकष चौकशीची कार्यवाही सुरु आहे.

- १ सहाय्यक मानद आणि नेत्ररोग युनिट प्रमुख यांची सेवा खंडीत करण्याचे आदेश दिनांक ०७/०३/२०१९ अन्वये देण्यात आले आहेत.
तसेच वैद्यकीय परिषद यांना दिनांक ०६/०३/२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये त्यांची नोंदणी रद्द करण्याबाबत कळविण्यात आले आहे.
- सदर प्रकरणी वैद्यकीय निष्काळजीपणा निश्चित करण्याकरीता संपूर्ण प्रकरण संचालक, वैद्यकीय अधीक्षक, शिक्षण व संशोधन यांना सादर करण्यात आले आहे.

**राज्य शासनाच्या विविध विभागात लाच घेण्याच्या
घटनेत वाढ झाल्याबाबत**

(२१) * ४६८०९ श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.शरद रणपिसे, अॅड.हुस्नबानू खलिफे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४४५९२ ला दिनांक ५ डिसेंबर, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील महसूल, पोलीस, स्थानिक स्वराज्य संस्था, महावितरण, उपप्रादेशिक परिवहन, सहकार व शिक्षण विभागात गत पाच वर्षात लाच घेतल्याच्या विविध प्रकरणात ३० जणांना न्यायालयाने कारावासासह दंडाची शिक्षा ठोठावली असूनही लाचखोरांवर बडतर्फीची कारवाई करण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या आकडेवारीतून निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१० ते २०१४ या कालावधीत लाचलुचपत विभागाने २९०७ कारवाया केल्या असून त्यामध्ये ५३७ कोटी २३ लाख रुपयांची मागणी संबंधितांनी केल्याचे निदर्शनास आले असून लाचलुचपत प्रतिबंधक कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल झालेल्या राज्यभरातील आजी-माजी अधिकाऱ्यांच्या मालमत्ता गोठविण्याचे एसीबीने शासनाकडे पाठविलेल्या प्रस्तावापैकी १६ जणांचे प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार लाचखोरीच्या वाढत्या घटना रोखण्याबाबत तसेच दोषींवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागातर्फे दाखल गुन्ह्यात मा.न्यायालयाने शिक्षा सुनावलेल्या खटल्यातील एकूण २० आरोपी लोकसेवकांना बडतर्फे करण्याची कार्यवाही संबंधित प्रशासकीय विभागाच्या स्तरावर सुरु आहे. सन २०१० ते २०१४ या कालावधीत लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने ३४३५ सापळा प्रकरणात ८ कोटी ६० लाख ८८ हजार ४९२ रुपयांची मागणी करून स्विकारल्याचे निदर्शनास आले आहे. अपसंपदा प्रकरणी लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागातर्फे मालमत्ता गोठविण्याकरीता शासनास वेळोवेळी प्राप्त प्रस्तावास शासनाकडूनही मंजूरी देण्यात येत असते. सद्यःस्थितीत शासनाकडे प्राप्त मालमत्ता गोठविण्याच्या प्राप्त प्रस्तावावर विधी व न्याय विभागाची संमती घेऊन पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

राज्यातील वैद्यकीय प्रतिनिधी व औषध विक्री संवर्धन कर्मचाऱ्यांच्या कामाच्या वेळेत बदल करण्याबाबत

(२२) * ४७७३४ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.बाळाराम पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४५२३८ ला दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील जवळपास ४५ हजार वैद्यकीय प्रतिनिधी व औषध विक्री संवर्धन कर्मचारी कार्यरत असून त्यांच्या कामाच्या वेळा महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये सकाळी १० ते दुपारी २ व सायंकाळी ४ ते ६ अशी असून इतर क्षेत्रांमध्ये सकाळी १० ते ६ अशी आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, यासंदर्भातील अधिसूचना क्र. एसपीई-२०१०/प्र.क्र.१४३/काम-३, दिनांक १५ जानेवारी, २०१४ मध्ये बदल करून महानगरपालिका व इतर क्षेत्रात ही वेळ सकाळी १० ते सायं. ६ वाजेपर्यंत करावी अशी मागणी औषध विक्री संवर्धन व वैद्यकीय प्रतिनिधी संघटनेने अनेकवेळा आंदोलने करून, मोर्चे काढून व मा.मंत्री महोदय यांना निवेदने देऊन केली असूनही उक्त प्रकरणी कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार वैद्यकीय प्रतिनिधी यांच्या कामांच्या वेळेत बदल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ.संजय कुटे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) या संदर्भात निवेदने प्राप्त झाली असून त्यानुषंगाने दखल घेऊन संबंधितांच्या बैठका घेण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

दिग्रस (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील धरणग्रस्तांचे पुनर्वसन करण्याबाबत

(२३) * ४६७०८ श्री.ख्वाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दिग्रस (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील धरण माहे जुलै, २००५ मध्ये झालेल्या पावसाळ्यात फुटून धावंडा नदीला आलेल्या पुरात अनेक व्यक्ती मृत्यूमुखी पडून ९५२ कुटुंबे पूर्ण उध्दवस्त झाली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू कुटुंबांचे पुनर्वसन करण्यासाठी शासनाने एकात्मिक झोपडपट्टी गृहविकास योजनेतर्गत रुपये १६ कोटी मंजूर करून दोन वर्षात काम पूर्ण करण्याची जबाबदारी संबंधित कंत्राटदारावर सोपविली होती, कंत्राटदाराने घरांचे काम अर्धवट अवस्थेत ठेवले असून झालेले कामेही निकृष्ट दर्जाची करण्यात आली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून धरणग्रस्तांसाठी बांधण्यात आलेली घरांची अपूर्ण कामे पूर्ण करून त्यांचे पुनर्वसन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) केंद्र शासनाच्या आयएचएसडीपी योजनेतगत दिग्रस नगरपालिकेचा ९५२ घरकुलांचा प्रकल्प प्रस्ताव केंद्रीय मान्यता व सनियंत्रण समितीच्या दिनांक ३०/०५/२०११ च्या बैठकीत मंजूर झालेला होता. तदनंतर दिनांक १७/०९/२०१५ रोजी घरकुलांची संख्या ६४८ पर्यंत सिमित करण्यात आली. त्यापैकी ४०८ घरकुलांचे बांधकाम पूर्ण झाले आहे.

सदर प्रकल्पाकरीता केंद्र व राज्य शासनाकडून अनुक्रमे रुपये १३.८९ कोटी व रुपये २.४९ कोटी असा एकूण रुपये १६.३८ कोटी इतका निधी मंजूर करण्यात आला होता. त्यापैकी केंद्र व राज्य शासनाचा अनुक्रमे रुपये ६.९४ कोटी व रुपये १.२४ कोटी असा एकूण रुपये ८.१८ कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

सदर कंत्राटदाराने योजनेचे काम वेळेवर पूर्ण केले नसल्याने, त्यांची अनामत रक्कम जप्त करण्यात आली असून, सदर कंत्राटदाराला काळ्या यादीमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहे.

आयएचएसडीपी योजना सन २०१७ मध्ये बंद झालेली असल्याने, उर्वरित कामे नगरपालिकेला त्यांच्याकडील उपलब्ध इतर योजनांमधून करावे लागेल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात महापरीक्षा पोर्टलमार्फत 'मेगाभरती' करिता बेरोजगार

युवकांकडून शुल्क आकारण्यात येत असल्याबाबत

(२४) * ४६८८९ श्री.विलास पोतनीस, श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.रामदास आंबटकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात महापरीक्षा पोर्टलकडून सुरु असलेल्या 'मेगाभरती' साठी अर्ज करणाऱ्या बेरोजगार उमेदवारांना ३४ जिल्हा परिषदेतील एकाच पदासाठी ३४ प्राधान्य क्रम द्यावयाचे असल्यास १७ हजार रुपये भरावे लागत असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१९ च्या तिसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाच्या निर्णयात "प्राधान्य किंवा पसंती क्रमासाठी पैसे आकारू नयेत" असे नमूद केले असतानाही महापरीक्षा पोर्टलने बेरोजगार उमेदवारांकडून प्राधान्य क्रमापोटी पैसे वसूल केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने जाहिरातीत एका पदासाठी एकापेक्षा अधिक अर्ज केल्यास अर्ज रद्द होतील असे नमूद केले असतानाही महापरीक्षा पोर्टल उमेदवारांना एका पदासाठी वेगवेगळ्या जिल्हापरिषदांच्या नावाखाली अनेक अर्ज भरण्याची परवानगी देत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, जिल्हा परिषद पद भरतीमध्ये नियमबाह्य पध्दतीने आकारल्या जात असलेल्या परीक्षा शुल्काबाबत डी.टी.एड, बी.एड. स्टुडंट असोसिएशन, महाराष्ट्र राज्य यांनी निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले आहे व त्यानुषंगाने 'मेगाभरती' करीता अर्ज करणाऱ्या बेरोजगार उमेदवारांकडून बेकायदा शुल्क आकारण्या प्रकरणी कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) नाही.

(३) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ च्या कलम ८ नुसार प्रत्येक जिल्हा परिषद ही स्वतंत्र निगम निकाय आहे. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी हे त्याचे नियुक्ती प्राधिकारी आहेत. सदरची पदभरती ही ग्रामविकास विभागाच्या दिनांक २३ जुलै, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार होत असून त्यानुसार खुल्या प्रवर्गासाठी रुपये ५००/- व मागासवर्गीयांसाठी रुपये २५०/- असे परीक्षा शुल्क निश्चित करण्यात आले

आहे. सदर शासन निर्णयानुसार परिक्षेला बसू इच्छिणाऱ्या उमेदवाराला एक किंवा एकापेक्षा अधिक जिल्हा परिषदांमध्ये अर्ज करता येईल. तसेच एका उमेदवाराला एका किंवा अनेक संवर्गातील पदांसाठी अर्ज करण्याची मुभा राहिल परंतु प्रत्येक पदासाठी त्याला स्वतंत्र परीक्षा शुल्क आकारले जाणार आहे. सदर आकारण्यात आलेली फी ही सर्व जिल्हा परिषदांकरीता एकसमान आहे. ही फी प्रत्येक उमेदवारामागे होणाऱ्या खर्चाशी सुसंगत ठेवण्यात आलेली आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कर्वेनगर, कांजूरमार्ग येथे एमएमआरडीएने प्रकल्पग्रस्तासाठी
बांधलेल्या इमारतीचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(२५) * ४७४८६ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कर्वेनगर, कांजूरमार्ग येथे एमएमआरडीएने ३ हजार प्रकल्पग्रस्तासाठी बांधलेल्या इमारतीचे काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे झाले असून अवघ्या ३ वर्षांतच इमारतीचे बांधकाम अत्यंत धोकादायक झाले असल्यामुळे शासनाचे कोट्यवधी रुपयांची फसवणूक झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निकृष्ट दर्जाच्या बांधकामाची एसआयटीमार्फत चौकशी करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्र्यांकडे एका निवेदनाद्वारे माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त इमारतीच्या बांधकामासाठी वापरण्यात आलेली साधन, सामुग्री अत्यंत निकृष्ट दर्जाची असल्याने इमारतीचा भाग कोसळून अपघात होऊन जीवितहानी तसेच वित्तहानी होण्याची भितीही लोकप्रतिनिधींनी आपल्या निवेदनात वर्तविली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) विषयांकित ठिकाणी राबविण्यात येत असलेल्या झो.पु.योजनेतर्गत नियमांचे उल्लंघन व बांधकामाचा दर्जा याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मुद्दये उपस्थित केलेल्या त्यांच्या दिनांक ३०/०६/२०१८ व १०/०८/२०१८ रोजीच्या पत्राच्या प्रती मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणास प्राप्त झाल्या आहेत.

(३) होय.

(४) व (५) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या अभियांत्रिकी विभागामार्फत सदर इमारतीचे स्थळपरिक्षण करण्यात येऊन उप विकासकास विना विनाशकारी चाचणी (एनडीटी) करण्याबाबत आदेशित करण्यात आले होते. त्यानुसार उप विकासकामार्फत विना विनाशकारी चाचणी (एनडीटी) करण्यात आली असून त्याबाबत स्ट्रक्चरल कंसल्टंट यांचा अहवाल प्राधिकरणास सादर केला आहे. या अहवालानुसार सदर इमारत संकल्पित आयुष्यासाठी संरचनात्मकदृष्ट्या स्थिर असल्याचे नमुद केले आहे. तसेच सदर योजनेतर्गत सर्व पुनर्वसन इमारतींचे बांधकाम प्राधिकरणाने नियुक्त केलेले स्वतंत्र प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार तसेच अभियांत्रिकी विभागाचे देखरेखीखाली करण्यात आले असून बांधकामाच्या विविध टप्प्यावर वेळोवेळी बांधकामाच्या गुणवत्तेबाबत प्रमाणिकरण (सर्टीफिकेशन) करण्यात आले आहे. सदर झो.पु.योजनेतर्गत विकास नियंत्रण नियमावली मधील विनियमन क्र. ३३(१०) मधील तरतूदींचे पालन होऊन बांधकाम झाले आहे.

**झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील घरे विकासकांच्या
ताब्यात असल्याबाबत**

(२६) * ४७९०२ अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील (एसआरए) सुमारे १० हजार घरे गत २० वर्षांपासून विकासकांच्या ताब्यात असल्याची माहिती माहे फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने पुनर्वसन योजनेतर्गत प्रकल्पबाधितांसाठी (पीएपी) बांधलेली घरे संबंधितांना हस्तांतरित करणे आवश्यक असतानाही ती वितरीत न करता बांधलेली घरे विकासकांच्या ताब्यात आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे तसेच बांधलेली घरे विकासकांच्या ताब्यात असण्याची व घरे वितरीत न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१), (२) व (३) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत आजतागायत ७६,८९१ प्रकल्पबाधित सदनिकांना भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यात आलेले आहे. यापैकी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस २२४८४, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणास २५५३६ व एम.एम.आर.सी.एल/शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प यांना ३७६७ प्रकल्पबाधित सदनिकांचा ताबा देण्यात आलेला आहे. तसेच ११६४९ पात्र झालेल्या प्रकल्पबाधित झोपडीधारकांना झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत वाटप करण्यात आलेले आहे. सद्यःस्थितीत झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या ताब्यात ९५७ गाळे प्रकल्पबाधित सदनिका उपलब्ध आहेत. उर्वरित १२४९८ गाळे सुधारित विकास नियंत्रण नियमावली ३.११ अंतर्गत कुर्ला, माहूल व मानखुर्द येथे ठराविक प्रकल्पबाधितांसाठी

बांधण्यात आलेले असल्याने सदर गाळे वाटप होईपर्यंत विकासकाकडे देखभाल व सुरक्षिततेच्या दृष्टीने विकासकाच्या ताब्यात ठेवण्यात आलेले आहेत, असा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाचा अहवाल आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसई-विरार शहर महापालिकेच्या जलतरण तलावात
बालकाचा बुडून मृत्यू झाल्याबाबत**

(२७) * ४७३४९ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वसई-विरार शहर महापालिकेच्या जलतरण तलावात आठ वर्षीय बालकाचा बुडून मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक ७ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास घडल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार दोषी ठेकेदार व सुरक्षा रक्षकांवर सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर प्रकरणी माणिकपूर पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नं. १३१/२०१९ भा.दं.वि.सं कलम ३०४ अ व ३४ प्रमाणे संबंधित ठेकेदार व जीवन रक्षक यांचेवर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

(३) प्रस्तुत प्रकरणी पोलिसांमार्फत पुढील तपास सुरू आहे.

**उरण, नवी मुंबई येथे सिडकोने केलेल्या भरावामुळे
नैसर्गिक नाले बंदिस्त झाल्याबाबत**

(२८) * ४८०२४ श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उरण, नवी मुंबई येथे सिडकोने ठिकठिकाणी केलेल्या भरावामुळे नैसर्गिक नाले भरावात बंदिस्त होवून समुद्राच्या भरतीचे पाणी थेट फुंडे, नवघर, कुंडेगाव व भेंडखळ अशा अनेक गावांत शिरल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१९ च्या तृतीय सप्ताहात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उरण तहसिल कार्यालयातून आर्थिक नुकसान झालेल्या घरांची पाहणी करून पंचनामे तयार करण्याबाबत सांगण्यात आले असूनही सायंकाळी उशीरापर्यंत एकही महसूल अधिकारी पाहणी करण्याकरीता गावाकडे आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार आपत्तीग्रस्तांच्या नुकसानीचा पंचनामा करून नुकसान भरपाई देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) द्रोणागिरी नोड, नवी मुंबई येथील धारण तलावामधील कांदळवनांना बाधा पोहचू नये म्हणून अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांच्या दिनांक ५/१०/२०१८ रोजीच्या पत्रानुसार सदर तलावांना लावलेल्या झडपा उघड्या ठेवण्याचे निर्देश सिडको महामंडळास देण्यात आले होते. त्यामुळे दिनांक २१ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी व दिनांक २० मार्च, २०१९ रोजी आलेल्या मोठ्या भरतीच्या वेळी कुंडे गावात पाणी शिरले होते.

तलाठी नवघर यांचेमार्फत चौकशी व पंचनामे करण्यात आले आहेत. कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दिनांक १६/०५/२०१९ रोजीच्या बैठकीमध्ये सदर बाब मांडणेत आलेली आहे. समितीने दिनांक २२/०५/२०१९ रोजीच्या पत्रानुसार कांदळवनाचे संरक्षण व रहिवाश्यांच्या समस्या विचारात घेता तलावाच्या पाईप आऊटलेटला बसविलेल्या झडपा खुल्या कराव्यात व पावसाळ्यात सदर झडपा बंद करण्याच्या सूचना सिडको महामंडळाला दिल्या आहेत. सदर ठिकाणी पावसाळ्यात पुरसदृश्य परिस्थिती निर्माण होणार नाही याची दक्षता सिडकोमार्फत घेण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद शहरासाठी मंजूर असलेल्या नविन
अग्निशमन केंद्राच्या कामाबाबत**

(२९) * ४६९८८ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद शहरासाठी शासनाच्या अग्निशमन सुरक्षा अभियानांतर्गत सन २००९ मध्ये मंजूर पाच नविन अग्निशमन उपकेंद्राच्या बांधकामासाठी २ कोटी ८५ लक्ष रुपये निधी मंजूर असून त्यापैकी निधीचा पहिला टप्पा रुपये १.७८ कोटी महानगरपालिकेला सन २००९ मध्येच देण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, महापालिकेच्या दफ्तर दिरंगाईमुळे व जागेच्या वादामुळे गत दहा वर्षांपासून प्रत्यक्ष कामाला सुरुवात झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार सदर कामे करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) औरंगाबाद शहरासाठी अग्निसुरक्षा अभियानांतर्गत आठ अग्निशमन केंद्रांची आवश्यकता आहे. सद्यःस्थितीत तीन अग्निशमन केंद्रे सुरु असून पाच अग्निशमन केंद्रे व त्याकरीता नऊ अग्निशमन वाहनांची आवश्यकता आहे.

त्यास अनुसरून औरंगाबाद महानगरपालिकेने सादर केलेल्या रुपये ५.१० कोटी रक्कमेच्या प्रस्तावास शासनाने मान्यता दिली असून, शासन हिश्याची रुपये १.७८ कोटी इतकी रक्कम माहे एप्रिल, २०१२ मध्ये महानगरपालिकेस उपलब्ध करून दिली आहे.

(२) व (३) पाच अग्निशमन केंद्रांपैकी तीन अग्निशमन केंद्र बांधकामासाठी जागेच्या अभावी विलंब झाला आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

तथापि, सद्यःस्थितीत तीनही अग्निशमन केंद्रासाठी जागा निश्चित झाल्या असून सदर कामाचे कार्यादेश देण्यात आले आहेत.

सदरहू बांधकामे सहा महिन्यात पूर्ण करण्याचे महानगरपालिकेचे नियोजन आहे.

एका अग्निशमन केंद्राच्या बांधकामाकरीता निविदा प्रक्रिया सुरु असून, उर्वरित एका अग्निशमन केंद्राकरीता जागा घेण्याची कार्यवाही सुरु असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

परभणी नगरपालिकेच्या प्राथमिक आरोग्य केंद्राची इमारत वापराविना असल्याबाबत

(३०) * ४७२८५ श्री.विप्लव बाजोरिया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी शहर महापालिकेच्या आरोग्य विभागाच्यावतीने प्रशस्त अशा प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचे उदघाटन होवूनही सदरहू इमारत वापराविना असल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त आरोग्य केंद्रामध्ये आवश्यक सोयी सुविधा, साहित्य आदीचा अभाव असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच उक्त आरोग्य केंद्र सुरु करण्याबाबत शासनस्तरावर काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) परभणी महानगरपालिका क्षेत्रात राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियानांतर्गत मंजूर सहा नागरी आरोग्य केंद्रांपैकी दोन आरोग्य केंद्रांची उदघाटने झालेली असून सदर दोन्ही आरोग्य केंद्रामार्फत नागरिकांना आरोग्य विषयक सेवा पुरविण्यात येत आहेत.

उर्वरित चार नागरी आरोग्य केंद्रापैकी तीन आरोग्य केंद्रांचे बांधकाम प्रगती पथावर असून, एका आरोग्य केंद्राचे बांधकाम अद्याप सुरु झालेले नाही, ही वस्तुस्थिती आहे.

(२) सुरु असलेल्या दोन्ही नागरी आरोग्य केंद्रांमार्फत आवश्यक त्या सर्व वैद्यकीय सोयी सुविधा नागरिकांना उपलब्ध करून देण्यात येत असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) उर्वरित चार नागरी आरोग्य केंद्रापैकी प्रगती पथावर असलेली तीन नागरी आरोग्य केंद्रे माहे जुलै, २०१९ अखेर होणार असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

त्याचप्रमाणे एका आरोग्य केंद्राच्या बांधकामास जागेअभावी विलंब झालेला असून सदरहू आरोग्य केंद्राचे बांधकामही तातडीने पूर्ण करण्याचे महानगरपालिकेचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला महापालिकेत अनुकंपाधारक उमेदवारांची नियुक्ती करणेबाबत

(३१) * ४७२१६ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला महापालिकेत गत २० वर्षांपासून ७४ पेक्षा अधिक अनुकंपाधारक उमेदवार नियुक्तीसाठी महापालिकेकडे मागणी करित असताना महापालिकेने कंत्राटी कर्मचाऱ्यांच्या पद भरतीला प्राधान्य देत शारिरीकदृष्ट्या सक्षम नसलेल्या सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांची भरती करण्यात आली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००८ पासून अनुकंपाधारक उमेदवारांच्या नियुक्त्या प्रलंबित असताना सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांची भरती कंत्राटी पध्दतीने करण्यामागची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार अनुकंपाधारकांची भरती करणेबाबत शासनस्तरावर काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) अकोला महानगरपालिका हद्दीमध्ये सुरु असलेली विविध विकास कामे तसेच नागरी सेवा पुरविण्याकामी अडचणी येऊ नये, यासाठी, तांत्रिक सेवेकरीता ०२ सेवानिवृत्त अधिकाऱ्यांच्या आणि प्रशासकीय सेवेकरीता ०१ अधिकाऱ्यांच्या सेवा करार पध्दतीने घेण्यात आल्या असून, कंत्राटदारामार्फत एकूण ७३ कर्मचाऱ्यांच्या सेवा तांत्रिक कामासाठी घेतल्या आहेत तथापि, महापालिकेने शारिरीकदृष्ट्या सक्षम नसलेल्या सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांची कोणतीही भरती महापालिकेत केलेली नाही, ही वस्तुस्थिती आहे.

शासनाने महापालिकांसाठी विहित केलेल्या आस्थापना खर्चाच्या (३५%) मर्यादेत अकोला महानगरपालिकेच्या आस्थापना खर्चाची टक्केवारी (४८.३५%) जास्त असल्याने, अनुकंपाची अथवा नियमित पद भरती करण्यात आलेली नाही.

तथापि, सध्या कार्यरत असलेल्या कंत्राटी कर्मचाऱ्यांच्या जागेवर, प्रतिक्षा यादीतील अनुकंपाधारक पात्र ठरत असल्यास, विहित प्रक्रिया पूर्ण करून, त्यांची नियुक्ती करण्याबाबत आयुक्त, अकोला महानगरपालिका यांना शासनस्तरावरून सूचना देण्यात आल्या आहेत.

**परभणी महापालिकेत शिक्षण विभागातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी
वेतनामध्ये गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(३२) * ४७८७३ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी महापालिकेत शिक्षण विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी वेतन याद्या बदलून जवळपास ७५ लक्ष रुपयांचा अपहार केला असून सदर गैरव्यवहार गत ४ वर्षांपासून चालू असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शिक्षकांच्या वेतन देयकाच्या रकमा आरटीजीएस झाल्यानंतर त्या शिक्षण निधीत जमा करण्यात येतात व त्याची यादी बँकेकडे दिली जात असून सदर यादीत बदल करून बनावट यादी तयार करून आर्थिक संगणकाने बँक खात्यावरील रकमा वळत्या केल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रस्तूत प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, त्यानुसार संबंधित दोषी अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर कारवाई करून त्यांना निलंबित करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) अस्थायी शिक्षकांचे वेतनाबाबत संबंधित बँकेकडून पडताळणी केली असता त्यामध्ये कार्यरत नसणाऱ्या त्रयस्थ व्यक्तींची नांवे समाविष्ट असल्याचे महानगरपालिकेच्या निदर्शनास आले.

त्यानुषंगाने महापालिकेच्या शिक्षण विभागाचे सन २००१-२०१० ते २०१०-२०१५ या कालावधीचे अंतर्गत लेखा परिक्षण करण्याचे आदेश तत्कालीन आयुक्त यांनी तत्कालीन मुख्य लेखा परिक्षक यांना दिले.

अंतर्गत लेखा परिक्षण अहवालात सन २०१०-२०१५ या कालावधीत तत्कालीन प्रशासन अधिकारी यांनी बँकेत दाखल करण्यात येणाऱ्या वेतन यादीत फेरफार करून अंदाजे रुपये ७५ लक्ष रकमेचा अपहार केल्याचे निदर्शनास आले. त्यामुळे, संबंधितांविरुद्ध फौजदारी कार्यवाहीसह प्रशासकीय कार्यवाही करण्याची शिफारस लेखा परिक्षण अहवालात करण्यात आली, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) तत्कालीन मुख्य लेखा परिक्षक यांच्या अहवालानुसार संबंधित तत्कालीन प्रशासन अधिकारी व लिपिक यांना महानगरपालिकेने निलंबित केले असून, रोजंदारी बालवाडी शिक्षिका यांना सेवेतून कमी करण्यात आले आहे.

तसेच या प्रकरणी नवामोंढा पोलीस स्टेशन येथे सर्व संबंधितांविरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

तसेच संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशीची कार्यवाही त्वरीत सुरु करण्याबाबत, तसेच अपहारीत रक्कम नियमानुसार वसूल करण्याबाबत आयुक्त, परभणी शहर महानगरपालिका यांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे शहरात स्पा व मसाज सेंटरच्या नावाखाली
वेश्या व्यवसाय सुरु असल्याबाबत**

(३३) * ४७४०१ श्री.अनिल भोसले : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३८७७२ ला दिनांक २१ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरात स्पा व मसाज सेंटरच्या नावाखाली मोठ्या प्रमाणात वेश्या व्यवसाय सुरु असल्याचे माहे मार्च, २०१९ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक १ जानेवारी ते २६ मार्च, २०१९ अखेर पोलिसांनी आठ स्पा व मसाज सेंटरवर कारवाई केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार वेश्या व्यवसायाला आळा घालण्यासाठी कोणती सक्षम उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) जानेवारी, २०१८ ते मार्च, २०१८ च्या तुलनेत जानेवारी, २०१९ ते मार्च, २०१९ मध्ये गुन्ह्यामध्ये वाढ झाल्याचे दिसून येते.

(२) व (३) पुणे शहर पोलीस आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रात दिनांक ०१ जानेवारी, २०१९ ते मार्च, २०१९ या कालावधीत सहा स्पा व मसाज सेंटरवर कारवाई करण्यात आली असून त्यांच्याविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे.

मसाज पार्लर व त्यानुषंगाने वेश्याव्यवसायाला आळा घालण्यासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येते.

- i) मसाज पार्लरबाबत वर्तमानपत्रात प्रसिध्द होणाऱ्या जाहिरातींची नियमितपणे पाहणी करून संबंधित मसाज सेंटरवर बनावट गिऱ्हाईक पाठवून, त्याठिकाणी मसाजच्या नावाखाली वेश्याव्यवसाय चालत असल्याचे निदर्शनास आल्यास, सदर मसाज पार्लरवर पिटा कायद्यानुसार सामाजिक सुरक्षा विभागामार्फत कारवाई करण्यात येते.
- ii) वेश्याव्यवसायासाठी अनैतिक मानवी वाहतूक करणाऱ्या दलालांची माहिती प्राप्त करून त्यांच्यावर पिटा कायद्याखाली कारवाई करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्माननगर (ता.कंधार, जि.नांदेड) काटकळंबा येथे

अवैध देशी दारुची विक्री होत असल्याबाबत

(३४) * ४७२५० श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उस्माननगर (ता.कंधार, जि.नांदेड) पोलीस ठाणे हद्दीत प्रशासनाच्या संगनमताने काटकळंबा येथे बुध्दविहारा समोरील पानटपरीवर बेकायदेशीररित्या अवैध देशी दारुची विक्री होत असल्याने गावात भांडण-तंटे होऊन गावाची शांतता धोक्यात आली असल्याचे दिनांक १३ जानेवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अवैध दारुविक्री विरोधात ग्रामस्थांनी स्थानिक पोलीस प्रशासनाला वारंवार निवेदन देऊनही कोणतीही कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी करून अवैध दारु विक्री रोखण्याकरीता दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२) व (३) मौजे काटकळंबा या गावात चोरून लपुन अवैध दारु बाळगणे/तिच्या विक्री संबंधाने माहिती मिळताच संबंधित उस्माननगर, पोलीस ठाणे, जि.नांदेड कडून त्याची तात्काळ दखल घेऊन दोषी व्यक्तींविरुद्ध दारुबंदी अधिनियमांतर्गत ७ गुन्हे दाखल करण्याची कायदेशीर कारवाई करण्यात आली आहे. दोषी व्यक्तींविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोप पत्र दाखल करण्यात आले असून सदरहू बाब सध्या न्यायप्रविष्ट आहे, (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगोली नगरपालिकेने मंजूरी दिलेल्या घरकुलांचे काम
अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत**

(३५) * ४७१०४ श्री.रामराव वडकुते, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली नगरपालिकेने मंजूरी दिलेल्या सुमारे ३०० घरकुलांचे बहुतांश कामास सुरुवात झाली असून काही लाभार्थ्यांना पहिलाच हप्ता मिळालेला नसून काही लाभार्थ्यांना पुढील हप्ते मिळाले नसल्याची बाब दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, घरकुलांच्या बांधकामाची पुढील रक्कम लाभार्थ्यांना मिळाली नसल्यामुळे घरकुलांची कामे अपूर्णावस्थेत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार घरकुलांची कामे पूर्ण करण्यासाठी लागणारा निधी लाभार्थ्यांना देण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१) व (२) हे खरे नाही.

प्रधानमंत्री आवास योजना (शहरी) अंतर्गत घटक क्रमांक ४ (BLC) खाली हिंगोली नगरपरिषदेच्या ३ प्रकल्पांतील अनुक्रमे २०० घरकुल, १५० घरकुल व ६०९ घरकुलांच्या प्रकल्पास केंद्रीय मान्यता व सनियंत्रण समितीची मंजूरी प्राप्त झालेली आहे. त्यानुसार राज्य शासनाच्या हिश्यातील पहिल्या हप्त्याचा निधी अनुक्रमे २०० घरकुलांसाठी रुपये ८० लाख, १५० घरकुलांसाठी रुपये ६० लाख व ६०९ घरकुलांसाठी रुपये २४३.६० लाख इतका निधी दिनांक २९/०८/२०१८ व दिनांक ३०/०९/२०१९ रोजी हिंगोली नगरपरिषदेला वितरीत करण्यात आला आहे. तसेच १५० घरकुलांच्या प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाच्या हिश्याचा पहिल्या हप्त्याचा रुपये ३५.४० लाख इतका निधी दिनांक ३०/०५/२०१९ रोजी हिंगोली नगरपरिषदेस वितरीत करण्यात आला आहे.

(३) व (४) घरकुल बांधकामाकरीता शासनाने उपलब्ध करून दिलेला निधी हिंगोली नगरपरिषदेस वितरीत करण्यात आला आहे. तसेच सदरचा निधी नगरपरिषदेने पात्र लाभार्थ्यांना वितरीत केलेला असून, घरकुलांची बांधकामे प्रगती पथावर आहेत. सदर प्रकल्पांकरीता वितरीत केलेल्या निधीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतर दुसरा हप्त्याचा निधी वितरीत करण्यात येईल.

मुंबईतील माटुंगा रोड रेल्वे स्थानकातील पादचारी पूल धोकादायक असल्याबाबत

(३६) * ४६७३३ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.सुधीर तांबे, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.मोहनराव कदम, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील माटुंगा रोड रेल्वे स्थानकामधील पादचारी पुलास तडे जावून तो धोकादायक झाल्यामुळे याठिकाणी भीषण दुर्घटना घडण्याची शक्यता निर्माण झाली असल्याचे दिनांक ३१ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार रेल्वे प्रशासनाने सदर पुलाची दुरुस्ती करण्याकरीता कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) माटुंगा रोड रेल्वे स्थानकामधील पादचारी पूल हे रेल्वे प्रशासनाच्या अखत्यारीत येतात.

तथापि, माटुंगा रेल्वे स्थानकाजवळील व रेल्वे लाईन ओलांडणाऱ्या पुलाला जोडणाऱ्या पादचारी पुलाला तडे गेले नसून, सदर पुलाच्या मध्यभागी प्रसरण सांधा असून, तो सदर पुलाचा संरचनात्मक भाग आहे.

सदर पुलाबाबत तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर, तांत्रिक सल्लागारामार्फत सदर पुलाची पाहणी करण्यात आली असून तो धोकादायक नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**म्हाडाच्या संक्रमण शिबिरासाठी ऑनलाईन यंत्रणा
कार्यान्वित करण्याबाबत**

(३७) * ४७१३३ अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) म्हाडाच्या संक्रमण शिबिरात वास्तव्यास असलेल्या मूळ रहिवाशांच्या यादी प्रमाणेच बेकायदेशीर रहिवाशांचा शोध घेण्यासाठी लवकरच ऑनलाईन यंत्रणेचा आधार घेण्यात येणार असल्याचे दिनांक १ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, म्हाडाच्या मुंबई मंडळात ५६ संक्रमण शिबिरे असून त्यात सुमारे २२ हजार कुटूंबे वास्तव्यास आहेत त्यापैकी आठ हजार कुटूंबे बेकायदेशीर असल्याचा अंदाज असल्यामुळे म्हाडाच्या इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाने बायोमेट्रीकची तयारी चालविली असून ऑनलाईन नोंदणी करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) संक्रमण शिबीरातील अनधिकृत/अपात्र रहिवाशांना काही अटी/शर्तीच्या अधिन राहून नियमित करणेबाबतचा निर्णय मा.मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ०४/०२/२०१९ च्या बैठकीमध्ये घेण्यात आलेला असून, त्यास अनुसरून आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करणेबाबत म्हाडा प्राधिकरणास दिनांक २८/०२/२०१९ च्या पत्रान्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

विदर्भातील कीटकनाशक कंपनीवर कारवाई करण्याबाबत

(३८) * ४६७३० श्री.अनिकेत तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भात कीटकनाशक फवारणीत विषबाधा होऊन ४० पेक्षा जास्त शेतकऱ्यांचा जीव घेणाऱ्या एका कीटकनाशक कंपनीचे मुंबई येथील कार्यालयात एका विशिष्ट पक्षाच्या प्रचार साहित्याची निर्मिती केली जात असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी संबंधित कंपनीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला असून यासंपूर्ण प्रकरणाची सीबीआयमार्फत चौकशी करण्याची मागणी काही लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले व त्यानुषंगाने दोषीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) विदर्भातील कीटकनाशक फवारणीत विषबाधा होऊन ४० शेतकऱ्यांचा जीव घेणाऱ्या कीटकनाशक कंपनीबाबत बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रातील कोणत्याही पोलीस ठाण्याच्या अभिलेखी नोंद नाही.

तथापि, दिनांक ९/०४/२०१९ रोजी आचार संहिता कालावधीत भरारी पथकाने त्यांचेकडे प्राप्त तक्रारीवरून "यु.पी.एल. लिमिटेड" या कंपनीच्या कार्यालयात राजकीय पक्षाच्या प्रचाराकरीता साहित्य तयार करित असल्याचे आढळून आल्याने विरोधकांविरुद्ध संबंधित खार पोलीस ठाणे येथे वि.स्था.ख.नोंद क्र. ८२/२०१९, कलम १२७ (अ) लोकप्रतिनिधीत्व अधिनियम १९५१ अन्वये दिनांक १४/०४/२०१९ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, गुन्ह्यातील आरोपीताविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

तसेच, याप्रकरणी लोकप्रतिनिधींनी सीबीआय मार्फत चौकशी करण्याची मागणी केल्याबाबतचा अभिलेख आढळून येत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कूपर रुग्णालय, मुंबई येथील रक्तपेढी पीपीपी तत्वावर चालविण्याबाबत

(३९) * ४७५९३ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.नागोराव गाणार, श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील सर्वसामान्य गोरगरीबांच्या कूपर रुग्णालयातील रक्तपेढी आता पीपीपी तत्वावर चालविण्याचा निर्णय माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरचा निर्णय घेण्याची कारणे काय आहेत, यात गोरगरीब रुग्णांना काही सवलत देण्यात आली आहे काय, याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) कुपर रुग्णालयातील रक्तपेढी खाजगी सहकार तत्वावर चालविण्याचा निर्णय सन २०१८ मध्ये घेण्यात आला आहे ही वस्तुस्थिती आहे.

(२) सदरचा निर्णय घेण्यामागील कारणे खालीलप्रमाणे आहेत :-

- कुपर महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालयात सद्यःस्थितीत केवळ Whole Blood रक्तपेढी कार्यरत आहे.
- रक्तातील विभिन्न घटक जसे Platelets, Packed Red Blood Cells, Fresh Frozen Plasma इत्यादीचे विघटन करून आवश्यकतेनुसार रुग्णांना पुरविण्याची सोय कुपर रुग्णालयात उपलब्ध नाही. अशी सोय कुपर रुग्णालयात असणे आवश्यक आहे.
- तसेच कुपर रुग्णालयाच्या हिन्दुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय महाविद्यालयास मान्यता मिळण्यासाठी, भारतीय आयुर्विज्ञान परिषदेच्या अनेक निकषापैकी अशी रक्तपेढी उपलब्ध असणे हा एक निकष आहे.
- महानगरपालिका कर्मचारी वर्ग व साधनसामुग्री इ. वर होणारा अंदाजे रुपये १.०५ कोटी इतका वार्षिक खर्च वाचविता येईल.

सदर निर्णयामुळे गोरगरीब रुग्णांना खालीलप्रमाणे लाभ होणार आहेत :-

- जननी शिशु सुरक्षा कार्यक्रम, महात्मा ज्योतीराव फुले, जन आरोग्य योजना इत्यादी योजनेतर्गत येणारे रुग्ण तसेच, थॅलेसिमीया रुग्ण यांना मोफत रक्त पुरवठा केला जाईल.
- समाज विकास अधिकाऱ्यांनी संदर्भित केलेल्या गरीब व गरजू रुग्णांना पी.बी.सी.एफ. (पुअर बॉक्स चॅरिटेबल फंड) निधीतून मदत केली जाईल.

(३) व (४) नायर रुग्णालयात खाजगी सहकार तत्वावर रक्तपेढी चालविण्यासाठी ई-निविदा प्रक्रिया सुरु असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

नायर रुग्णालय, मुंबई येथील संगणक वापराविना असल्याबाबत

(४०) * ४७०५१ श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.आनंदराव पाटील, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.मोहनराव कदम, श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.वजाहत मिर्झा : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील नायर रुग्णालयात कोटयवधी रुपये खर्च करून खरेदी केलेले ३४५ संगणक वापराविना असल्याचे दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बाजारात संगणक ६० ते ७० हजार रुपयांना मिळत असताना उक्त ठिकाणी प्रति संगणक १ लाख ४९ हजार २११ रुपये प्रमाणे खरेदी करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार गैरव्यवहार करणाऱ्या संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) ३५४ कम्प्युटर वापराविना अशा आशयाची बातमी दिनांक १७/०२/२०१९ रोजीच्या महाराष्ट्र टाईम्स या वृत्तपत्रात प्रसिध्द झाली होती ही वस्तुस्थिती आहे.

नायर रुग्णालयासाठी महानगरपालिकेच्या माहिती व तंत्रज्ञान विभागाकडून प्रत्येकी रुपये ६०,०००/- इतक्या किंमतीचे ३७० साधे संगणक, प्रत्येकी रुपये ७०,०००/- इतक्या किंमतीचे ५६४ सर्वसुविधा संगणक व प्रत्येकी रुपये १.२० लाख इतक्या किंमतीचे ३४ स्कॅनरयुक्त संगणक असे एकूण ९६८ संगणक मंजूर करण्यात आले होते.

त्यापैकी ८०८ संगणक सद्यःस्थितीत पूर्णपणे वापरात आहेत.

सदर रुग्णालयाशी संबंधित रोगप्रतिबंधक औषध शास्त्र विभागाचे कामकाज शहाजी नगर (चिता कॅम्प) व शिवाजी नगर या ठिकाणी चालते. सदर रोगप्रतिबंधक औषध शास्त्र विभागांसाठी १०० संगणक देण्यात आले होते. तथापि, शहाजी नगर येथे नुतनीकरणाचे काम सुरु असल्यामुळे व शिवाजी नगर येथे नेटवर्क (संगणक जोडणी जाळे) नसल्यामुळे सदर संगणक वापरात नाहीत ही वस्तुस्थिती आहे. सदर नुतनीकरणाचे काम संपल्यानंतर आणि नेटवर्क सुरु झाल्यानंतर सदर १०० संगणक वापरात येणार आहेत.

तसेच, सदर रुग्णालयातील श्रवण शास्त्र व वाक् उपचार शास्त्र विभाग (स्पीच अँड ऑडिओलॉजी), शवविच्छेदन विभाग आणि केंद्रीय पॅथॉलॉजी प्रयोगशाळा याठिकाणी नुतनीकरणाचे काम सुरु असल्यामुळे ६० संगणक स्थापित करण्यात आलेले नाहीत. सदर नुतनीकरणाचे काम पूर्ण झाल्यानंतर संगणक स्थापित करण्याची कार्यवाही करण्यात येणार असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

स्कॅनरयुक्त संगणक हे सी.टी. स्कॅन, एम.आर.आय., सोनोग्राफी आणि एक्स-रे या विभागांमध्ये रुग्णांच्या आजारांचे निदान करण्यासाठी उपयुक्त असून त्यामध्ये रुग्णांची माहिती दिर्घकाळापर्यंत जतन करता येते.

कोल्हापूर येथे स्वतंत्र पोलीस आयुक्तालयाची निर्मिती करण्याबाबत

(४१) * ४७८४९ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर आयुक्तालयाचा प्रस्ताव गत २० वर्षांपासून शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोल्हापूर शहरातील संघटीत गुन्हेगारीचा वाढता आलेख पाहता सदर प्रस्तावावर त्वरित निर्णय घेऊन शासनाने कोल्हापूर येथे स्वतंत्र पोलीस आयुक्तालयाची निर्मिती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) कोल्हापूर पोलीस आयुक्तालय निर्माण करण्यासंदर्भात पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर वित्त विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांची माहिती सादर करण्याबाबत पोलीस महासंचालक कार्यालयास कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

परदेशात नोकरी देण्याच्या बहाण्याने तरुणांची फसवणूक केल्याबाबत

(४२) * ४८३७४ श्री.सुजितसिंह ठाकूर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परदेशात नोकरी देण्याच्या बहाण्याने दीडशेहून अधिक तरुणांची लाखो रुपयांची फसवणूक झाल्याचा प्रकार माहे डिसेंबर, २०१८ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी नागपाडा पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) सदर प्रकरणी फिर्यादीने दिलेल्या तक्रारीवरून नागपाडा पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. ४७४/१८, कलम ४०६, ४२०, ३४ भा.दं.वि. सह १०, २४ इमिग्रेशन अॅक्ट अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. यात दोन आरोपींना अटक करण्यात आली असून त्यांचेविरुद्ध मा.महानगर दंडाधिकारी, ६९ वे, माझगांव (शिवडी), मुंबई न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे.

सदरचा गुन्हा न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**संभाजीनगर सहकारी गृहनिर्माण संस्था, विलेपार्ले (मुंबई) येथील
झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(४३) * ४८४८७ श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील अंधेरी तालुक्यातील मौजे विलेपार्ले येथील न.भु.क्र २४, २४ / १ ते ५ येथील संभाजीनगर सहकारी गृहनिर्माण संस्था झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेत १३०९ झोपड्या समाविष्ट असताना विकासकाने शासकीय अधिकाऱ्यांच्या संमनमताने सन २००४ ते २००८ या कालावधीमध्ये सुमारे ७५ बनावट झोपडपट्टीधारकाचा समावेश करून करोडो रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००१ मध्ये सदर झोपडपट्टीचा समावेश झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेत करण्यात येऊन आर.टी. कन्स्ट्रक्शन या विकासकास उक्त योजना राबविण्यास देण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात झोपडपट्टीधारकाने अधिनियम १९७१ चे कलम ३५ नुसार ७५ बनावट झोपडपट्टीधारकांच्या पात्रतेविरुद्ध दिनांक २२ जून, २०१६ रोजी अपील दाखल केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने उच्चस्तरीय चौकशी करून ७५ बनावट झोपडपट्टीधारकांची नावे समाविष्ट करणाऱ्या विकासक व शासकीय अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील : (१) हे खरे नाही.

अपर जिल्हाधिकारी (अति/निष्का) पश्चिम उपनगरे यांनी दिनांक १३/११/२००१ रोजी परिशिष्ट-२ बाबत ७५ झोपडीधारकांचे दुरुस्ती आदेश निर्गमित केले आहेत.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय.

(४) सदर प्रकरणी कोणतीही चौकशी करण्यात आली नसल्याचा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाचा अहवाल आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नवी मुंबई विमानतळ पुनर्वसन क्षेत्रात गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(४४) * ४७६७७ श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबई विमानतळ पुनर्वसन क्षेत्रात सिडकोच्या विद्युत विभागामार्फत करण्यात आलेल्या २५० कोटीच्या कामात गैरव्यवहार झाला असून काही विशिष्ट ठेकेदारांना लाभ मिळण्याकरीता निविदेमध्ये त्याच्या फायद्याच्या अटी व शर्ती नमूद केल्याच्या तक्रारी काही खासदारांनी पंतप्रधान कार्यालयाकडे केल्यानंतर त्याची दखल घेवून पीएमओने ऊर्जा मंत्री, महाराष्ट्र शासन यांना चौकशीचे आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.ऊर्जा मंत्री यांनी त्रयस्थ समितीकडून एक महिन्याच्या आत निष्पक्ष चौकशी करून दोषी अधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्याचे आदेश माहे डिसेंबर, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन २००८ पासून सिडकोच्या विद्युत विभागात सुरु असलेल्या अनागौदी कारभाराच्या चौकशीचे आदेश तत्कालीन व्यवस्थापकीय संचालक श्री.संजय भाटिया यांनी दिल्यानंतर श्रीमती प्रजा सरवदे समितीने चौकशी करून सिडकोच्या विद्युत विभागातील गैरकारभार निदर्शनास आणला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मा.ऊर्जा मंत्री यांनी दिलेल्या निदेशानुसार त्रयस्थ समितीने चौकशी करून अहवाल शासनास सादर केला आहे काय, चौकशी समितीच्या अहवालाचा थोडक्यात गोषवारा काय आहे तसेच सदर चौकशी समितीच्या अहवालातील शिफारशीनुसार संबंधित दोषीविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ पुनर्वसन क्षेत्रात विद्युत पुरवठा व त्याबाबतच्या पायाभूत सुविधांचे काम महावितरण विभागाच्या पर्यवेक्षण व देखरेखीखाली ई-निविदा मागवून करण्यात येत आहे. सदर कामासाठी काढण्यात आलेल्या ई-निविदांचे तांत्रिक व आर्थिक मुल्यांकनासाठी मुख्य अभियंता, सिडको, नवी मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली ७ सदस्यीय समिती गठीत करण्यात आलेली असून उक्त समितीच्या शिफारशीनंतर सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेनुसार कामे प्रदान करण्यात आली आहे.

मा.मंत्री (ऊर्जा) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १८/०९/२०१८ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीमध्ये सिडकोमार्फत गत १० वर्षांच्या कालावधीत केलेल्या विद्युत विषयक कामाच्या गुणवत्तेची तपासणी करण्यासाठी सेवानिवृत्त मुख्य अभियंता (महावितरण) यांच्या अध्यक्षतेखाली त्रयस्थ समिती स्थापन करण्याचे निदेश दिले आहेत. याबाबतचा अहवाल अद्याप प्राप्त झालेला नसून सदरचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करणे प्रयोजित आहे.

तसेच सिडको महामंडळामार्फत करण्यात आलेल्या विविध विद्युत विषयक कामांमध्ये झालेल्या गैरव्यवहार प्रकरणाची सिडको महामंडळामार्फत सुध्दा चौकशी सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील पुरंदर येथे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ उभारण्याबाबत

(४५) * ४७३२८ आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.मोहनराव कदम : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यात आंतरराष्ट्रीय विमानतळ उभारण्यास महाराष्ट्र शासन व भारतीय विमान प्राधिकरण यांचेमार्फत दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१६ रोजी पहाणी करून पुरंदर येथील जागा निश्चित करून त्याबाबतचा अहवाल राज्य शासनास सादर करण्यात आलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुरंदर येथे ५ वर्षात विमानतळ उभारण्याच्या आश्वासनाला अडीच वर्षांचा कालावधी होऊन गेला असून जवळपास सर्व परवानग्या मिळालेल्या असतानाही यासंदर्भात कोणतीच कार्यवाही करण्यात आलेली नसल्यामुळे दिनांक ६ डिसेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत त्यासंदर्भात काही निर्णय घेण्यात आलेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित केलेल्या बैठकीतील निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच विमानतळासाठी २४०० हेक्टर जागा संपादित करण्याच्या निर्णयाला गावकऱ्यांनी विरोध दर्शविला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त आंतरराष्ट्रीय विमानतळ उभारण्यासाठी एकूण किती निधीची आवश्यकता असून निधी कशाप्रकारे उपलब्ध करण्यात येणार असून विमानतळ उभारणीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच विमानतळाकरीता भूसंपादन करून बांधकाम किती कालावधीत पूर्ण करण्याचे प्रस्तावित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) प्रस्तावित पुरंदर, जि.पुणे विमानतळाच्या उभारणीसाठी पर्यावरण ना-हरकत व तत्सम परवानग्या प्राप्त करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

नवीन विमानतळाच्या पहिल्या टप्प्याचे काम शासनाच्या कंपनी अथवा अंगीकृत उपक्रमांच्या संयुक्त कंपनीमार्फत करण्याचा निर्णय महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या दिनांक ६ डिसेंबर, २०१८ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये घेण्यात आला.

या अनुषंगाने नवीन विमानतळाच्या पहिल्या टप्प्याच्या कामासाठी सिडको, एमआयडीसी, एमएडीसी, पीएमआरडीए यांची संयुक्त भागीदारी कंपनी स्थापन करण्यास शासन मान्यता देण्यात आली आहे.

विमानतळाच्या भूसंपादनाचे काम अद्यापि सुरु व्हावयाचे असून, सदर प्रक्रिया योग्य प्रकारे पार पाडण्यासाठी गावकऱ्यांशी विविध स्तरावर संवाद साधण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कफपरेड, धोबीघाट, मुंबई परिसरातील रहिवाशांना
पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करण्याबाबत**

(४६) * ४६९२० अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कफपरेड, धोबीघाट येथील आंबेडकर नगर परिसरामध्ये ५० टक्क्यापेक्षा जास्त पाणी कपात केल्यामुळे नागरिकांना भीषण पाणी टंचाईचा सामना करावा लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी मुंबई महापालिकेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधी, स्थानिक नगरसेवक यांनी वारंवार लेखी निवेदन सादर करूनही पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सुटलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुंबईत जून महिन्यापर्यंत १५ टक्के पाणी कपात जाहीर केली असतानाही उक्त ठिकाणी ५० टक्के पाणी कपात करण्याचे कारण काय आहे याबाबत शासनाने चौकशी वा पाहणी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार स्थानिक नागरिकांना पिण्याच्या पाण्याचा सुरळीत पुरवठा व्हावा म्हणून शासनस्तरावर कोणती कार्यवाही वा उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे.

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) तलाव क्षेत्रामधील कमी पावसामुळे पाणी साठा कमी असल्यामुळे मुंबई शहरामध्ये माहे नोव्हेंबर, २०१८ पासून १० टक्के पाणी कपात लागू केली आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या 'ए' विभागातील सदर परिसर हा पाणीपुरवठा प्रणालीतील शेवटच्या टोकाला असल्यामुळे काही भागांना पाणी टंचाई जास्त भासते ही वस्तुस्थिती आहे.

(२), (३) व (४) सदर परिसरातील पाणीपुरवठा सुधारण्यासाठी महानगरपालिकेमार्फत खालील उपाययोजना करण्यात आल्या असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे :-

- कफ परेड विभागातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर नगर येथे ३०० मी.मी. व्यासाची नवीन जल वाहिनी टाकण्याचे काम पूर्ण झाले असून तेथील रहिवाशांना होणाऱ्या पाणी पुरवठ्यामध्ये वाढ झाली आहे.
- पाणीपुरवठा करणाऱ्या ६०० मी. मी. व्यासाच्या जल वाहिनीवर भूमिगत गळती शोधण्यासाठी विशेष मोहीम राबवण्यात आली असून, सदर मोहिमेंतर्गत सापडलेल्या ४ भूमिगत गळत्यांची दुरुस्ती करण्यात आली असून, गीता नगर येथील जल प्रवाहात वाढ झाली आहे.
- गीता नगर येथे २५० मी.मी. व्यासाची नवीन जलवाहिनी मार्गीकृत करण्यासाठी नेव्ही प्रशासन व संरक्षण विभागाची मान्यता प्राप्त झाली असून सदर काम पावसाळ्यानंतर सुरु करण्याचे प्रस्तावित आहे.

कल्याण रेल्वेस्थानकासह आंबिवली, मोहना परिसरातील रिक्षा जप्त केल्याबाबत

(४७) * ४६७२५ अॅड.अनिल परब, श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण रेल्वेस्थानकासह आंबिवली, मोहना परिसरात लोकसभा निवडणुक दरम्यानच्या कालावधीत पोलिसांनी कोम्बिंग ऑपरेशन करून १०० हून अधिक रिक्षांची झडती घेवून २५ रिक्षा जप्त केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर व्यवसायात गर्दुले, मद्यपीसह सराईत गुन्हेगार सामील असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार जप्त करण्यात आलेल्या रिक्षा चालकांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) कल्याण रेल्वेस्थानक परिसरात पोलिसांनी लोकसभा निवडणुक दरम्यानच्या कालावधीत दिनांक १२/०४/२०१९ व दिनांक १५/०५/२०१९ रोजी कॉबिग ऑपरेशन करून रिक्षा चालकांविरुद्ध मो.वा.का.क. १३०(१), १७७ प्रमाणे ७९ केसेस केल्या असून प्रत्येकी १२००/- रुपये दंड आकारून रिक्षा चालकांना सोडण्यात आले आहे.

- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कामगारांच्या कल्याणासाठी सुरु करण्यात आलेली केंद्रे बंद करण्याचा निर्णयाला स्थागिती देण्याबाबत

- (४८) * ४७३७२ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.रामहरी रुपनवर, डॉ.वजाहत मिर्झा : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील कामगारांच्या कल्याणासाठी सुरु करण्यात आलेली २२ केंद्रे बंद करण्याचा निर्णय शासनाने घेतल्याचे माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर केंद्रामध्ये नोंद झालेल्या कामगारांना इतर ठिकाणी जोडले जाणार असून सामान्य नागरिकांना/कामगाराना इतर ठिकाणी वारंवार जावे लागणार आहे तसेच योग्य माहिती अभावी ते कामगार योजनेपासूनही वंचित राहण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सदर केंद्रे बंद करण्याच्या निर्णयाला स्थगिती देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व त्याबाबत शासनाचे धोरण काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ.संजय कुटे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) मंडळाच्या प्रशासकीय खर्चावर नियंत्रण आणण्याची आवश्यकता असल्याने केंद्र निहाय कामगार नोंदणी संख्येच्या अनुषंगाने आढावा घेण्याची कार्यवाही मंडळ स्तरावर सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील रस्ते अपघातात वाढ झाल्याबाबत

(४९) * ४७८५५ श्री.प्रकाश गजभिये, डॉ.वजाहत मिर्झा : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सन २०१८ मध्ये एकूण ३५ हजार ७१७ रस्ते अपघात झाले असल्याचे दिनांक १० एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नागपूर शहरात गत तीन वर्षात ६९८ लोक अपघातात जखमी होऊन त्यामधील ३४६ जणांचा मृत्यू झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शहरातील काही ठिकाणे अपघातप्रवण स्थळ म्हणून ओळखले जात असून त्यांना ब्लॅकस्पॉट असे उल्लेखले जाते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार रस्ते अपघात रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) नागपूर शहरात ज्या ठिकाणी मागील तीन वर्षात ५ प्राणांतिक अपघात व १० गंभीर अपघात झाले आहे अशा ठिकाणांना अपघातप्रवण स्थळ म्हणून ओळखले जाते. त्यांचा उल्लेख ब्लॅकस्पॉट असा केला जातो. त्यानुसार नागपूर शहरांतर्गत एकूण ४० ब्लॅकस्पॉट नोंद करण्यात आलेले आहेत.

(४) नागपूर शहर वाहतूक विभागांतर्गत एकूण १० वाहतूक परिमंडळे असून त्यामध्ये प्रत्येकी १ अधिकारी व ३ कर्मचारी असे विशेष अपघात पथक म्हणून नेमण्यांत आलेले आहे. प्राणांतिक/गंभीर अपघात घडल्यास सदर पथकाकडून तात्काळ त्या ठिकाणी जाऊन अपघाताची कारणे व त्यावरील उपाययोजना यांचे विश्लेषण केले जाते व त्यानुसार महानगरपालिका, मेट्रो, सिमेंट रोड बनविणारे कंत्राटदार इ. सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना दिल्या जातात.

शहरात जड वाहनांना प्रवेशबंदीकरीता वेळेचे बंधन घालण्याबाबतची अधिसूचना निर्गमित करण्यात आलेली आहे. विना हेल्मेट, मोबाईलवर संभाषण करणारे वाहनचालक, भरधाव वेगाने वाहन चालविणारे, सिटबेल्ट न बांधता वाहन चालविणारे, क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवासी / मालवाहतूक करणारे तसेच अवैध प्रवासी वाहतूक करणारे व मद्यसेवन करून वाहन चालविणाऱ्या वाहनचालकांविरुद्ध शहरात अचानक विशेष मोहिम राबविली जाते.

वाहतूक विभागामार्फत सर्व संबंधित विभागांशी समन्वय साधून अपघाताचे प्रमाण कमी व्हावे याकरीता सातत्याने प्रयत्न करण्यात येत आहेत.

(५) विलंब झालेला नाही.

नागपूर शहरातील बिनाकी मंगळवाळीतील धोबी तलावाची दुरवस्था झाल्याबाबत

(५०) * ४७५४४ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर शहरातील बिनाकी मंगळवाळीतील १०० वर्षे जुन्या धोबी तलावाची दुरवस्था झाली असून दुर्गंधी पसरल्याने नागरीकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाल्याचे दिनांक २७ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर तलावाची दुरुस्ती व सौंदर्यीकरणाकरीता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) नागपूर शहरातील बिनाकी मंगळवाळीतील १०० वर्षे जुन्या धोबी तलावाची दुरुवस्था झाल्याबाबत अथवा या ठिकाणी मोठ्या प्रमाणात दुर्गंधी पसरल्याने नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाल्याबाबत, कोणतीही तक्रार अथवा वृत्त महापालिकेस प्राप्त झालेले नाही, असे महानगरपालिकेच्या अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.

(२) व (३) नागपूर शहरातील बिनाकी मंगळवारी परिसरात १०० वर्षे जुना धोबी (डोबी) या नावाने ओळखला जाणारा दहीकर नाल्यालगत अंदाजे १० X २० मीटर आकाराचा डोब सदृश्य तलाव अस्तित्वात आहे.

या जागेस संरक्षणाच्या दृष्टीने कुंपण असून, या परिसराची व तलावाची महानगरपालिकेकडून नियमित साफसफाई केली जाते तसेच येथे कोणत्याही रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्याचे दिसून आलेले नाही.

सदर तलावाची दुरुस्ती व सौंदर्यीकरणाकरीता कोणताही प्रस्ताव महानगरपालिकेकडून, शासनाकडे सादर करण्यात आलेला नसल्याचे आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांच्या अहवालात नमूद करण्यात आलेले आहे.

जेष्ठ समाजसेवक श्री.अण्णा हजारे यांनी राळेगणसिध्दी येथे विविध मागण्यांसाठी केलेल्या उपोषणाबाबत

(५१) * ४६५६५ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.मोहनराव कदम : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जेष्ठ समाजसेवक श्री.अण्णा हजारे यांनी दिनांक ३० जानेवारी, २०१९ रोजीपासून राळेगणसिध्दी येथे लोकपाल, लोकायुक्त यांच्या नियुक्त्यांसह इतर मागण्यांच्या पूर्ततेसाठी बेमुदत उपोषण आंदोलन केल्यामुळे त्यांची

- प्रकृती खालावल्यानंतर दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी मा.मुख्यमंत्री यांनी अण्णा हजारे यांची प्रत्यक्ष भेट घेऊन विविध मागण्यांबाबत चर्चा करून सकारात्मक कार्यवाही करण्याचे आश्वासने दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, श्री.अण्णा हजारे यांच्या मागण्यांचे स्वरूप काय आहे व मागण्यांच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच आश्वासन पूर्ततेबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय.

(२) व (३) श्री.अण्णा हजारे यांनी केलेल्या मागण्यांमध्ये केंद्र शासनाशी संबंधित मागण्यांबरोबरच महाराष्ट्र लोक आयुक्त कायद्यात सुधारणा सुचविण्यासाठी संयुक्त मसुदा समिती स्थापन करण्याची मागणी अंतर्भूत आहे. सदर मागणीच्या अनुषंगाने मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखाली श्री.अण्णा हजारे यांचेसह ९ सदस्यांची संयुक्त मसुदा समिती दिनांक १० मार्च, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये गठित करण्यात आली असून याबाबत दिनांक ११ व १२ जून, २०१९ रोजी बैठक संपन्न झाली आहे.

**कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील बी.ओ.टी.
प्रकल्पांच्या चौकशी अहवालाबाबत**

(५२) * ४६५५२ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, अॅड.राहुल नार्वेकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३८०१३ ला दिनांक ७ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील १२ बी.ओ.टी. प्रकल्पांच्या कामात झालेल्या अनियमिततेची सर्वांगीण चौकशी करून त्याचा अहवाल एक महिन्यात शासनास सादर करण्याचे निर्देश तत्कालीन विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग श्री.राधेश्याम मोपलवार यांना दिनांक ८ जुलै, २०१३ रोजी शासन पत्रान्वये तत्कालीन प्रधान सचिव, नगरविकास, श्री.श्रीकांत सिंह यांनी दिले होते, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर अहवाल शासनास दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी म्हणजे तब्बल पाच वर्षांच्या कालावधीनंतर सादर झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरहू मोपलवार समितीच्या अहवालात कोणकोणत्या शिफारशी करण्यात आलेल्या असून शिफारशीच्या अनुषंगाने शासनाने दोषीविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) कल्याण-डोंबिवलीच्या सात बी.ओ.टी. प्रकल्पांच्या कामात झालेल्या अनियमिततेची सर्वकष चौकशी करून त्याचा अहवाल सत्वर सादर करण्याचे विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांना दिनांक ८/०७/२०१३ च्या पत्रान्वये कळविले होते, हे खरे आहे.

(२) सदर प्रकरणी दिनांक २२/०२/२०१८ च्या पत्रान्वये विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) विभागीय आयुक्त यांनी त्यांच्या दिनांक २२/०२/२०१८ रोजीच्या अहवालात सात बी. ओ. टी. प्रकल्पांच्या कामात अनियमितता झाली असल्याचे तसेच महानगरपालिकेचे आर्थिक हित न जपल्याचे नमूद केले आहेत.

प्रस्तुत प्रकरणाशी संबंधित कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवरील जबाबदार अधिकारी/कर्मचारी यांची महाराष्ट्र नागरी सेवा(शिस्त व अपिल) नियम, १९७९ च्या कलम ८ व १२ नुसार विभागीय चौकशीची कार्यवाही ६ महिन्यात पूर्ण करून त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करण्याबाबत दिनांक १२/०४/२०१९ च्या शासन पत्रान्वये आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना कळविण्यात आले आहे.

त्यास अनुसरून संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध विभागीय चौकशीची कार्यवाही करणेकरीता संबंधितांना विभागीय चौकशीचे जापन, दोषारोपपत्र बजावण्याची कार्यवाही महानगरपालिकास्तरावर सुरू असल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने कळविले आहे.

सदर प्रकरणातील जबाबदार सहायक संचालक, नगररचना यांची विभागीय चौकशी करण्याचे नगरविकास विभाग-१ यांना कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेच्या शालेय विद्यार्थ्यांना पुरवठा करणाऱ्या शेंगदाणा व चणे खरेदी निविदा प्रक्रियेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(५३) * ४६४९२ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत शालेय विद्यार्थ्यांना शेंगदाणा व चणे पुरवठा करण्यासंदर्भातील निविदा दिनांक ५ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास काढण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निविदेच्या अनुषंगाने पुरवठा करण्यात येणारे शेंगदाणे व चणे हे निकृष्ट दर्जाचे असल्याचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतरही कंत्राटदार व अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निविदा प्रक्रियेला स्थगिती देण्याबाबत तसेच २५० कोटी रुपयांच्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबतची मागणी विरोधी पक्ष नेते, विधानपरिषद यांनी दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) शालेय विद्यार्थ्यांना पुरक आहार म्हणुन भाजलेले चणे व शेंगदाणे यांचा पुरवठा करण्याकरीता बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत दिनांक २३/०८/२०१८ रोजी ई-निविदा मागविण्यात आली होती.

परंतु सदर निविदेस पुरेसा प्रतिसाद प्राप्त न झाल्याने निविदेचा नियत दिनांक २२/१०/२०१८ पर्यंत वाढविण्यात आला होता. सदर निविदेस दोन निविदाकारांचा प्रतिसाद प्राप्त झाला होता.

(२) दोन्ही निविदाकारांकडून निविदा नमुने प्राप्त केल्यावर मे.टेस्टेक्स इंडिया लॅबोरेटरीज प्रा.लि. या NABL मान्यता प्राप्त प्रयोग शाळेत तपासले असता त्यामध्ये ओलावा (Moisture) चे प्रमाण जास्त आढळले. सदर तपासणीस ७ ते १० दिवसांचा विलंब झाल्याने ओलावा (Moisture) निर्माण झाला किंवा पॅकिंगमुळे झाला किंवा कसे याबाबत शहानिशा करण्यासाठी पुनःश्च निविदा नमुने हवाबंद पॅकेटमध्ये प्राप्त करून घेण्यात आले. सदर निविदा नमुन्यांची तपासणी त्वरित व १० दिवसानंतर केली असता त्यामध्ये ओलावा (Moisture) चे प्रमाण निविदेच्या अटी व शर्तीनुसार आढळल्याने निविदेची पुढील कार्यवाही करण्यात आली असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) व (५) निविदेची अंदाजित किंमत रुपये १११ कोटी असून लघुत्तम प्राप्त किंमत रुपये ९६.७० कोटी आहे.

प्रत्यक्षात निविदा प्रक्रिया अंतिम झाली नसून कोणत्याही प्रकारची खरेदी झाली नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

राज्यात मुली, महिला व अल्पवयीन मुले तसेच प्रौढ महिला यांच्या अपहरणात वाढ झाल्याबाबत

(५४) * ४७७४६ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र सरकारच्या ट्रॅक द मिसिंग चाईल्ड या संकेतस्थळाच्या तपशिलानुसार महाराष्ट्रामधून गत महिनाभरात ७३ मुले व गत वर्षभरात १६६४ मुले बेपत्ता तर आतापर्यंत राज्यामधून १९ हजार ९२० मुले बेपत्ता

असून त्यात दिवसेदिवस वाढ होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रत्नागिरी, मुंबई, ठाणे तसेच नवी मुंबई येथील पनवेल, खारघर, उरण, वाशीगांव, कोपरखैरणे, तुर्भे, तळोजा, ए.पी.एम.सी, खांदेश्वर आणि रबाळे या गावठाणातील मुली, महिला व अल्पवयीन मुले तसेच प्रौढ महिला यांच्या अपहरण प्रकरणी सन २०१७-२०१८ मध्ये १ लाखाच्यावर गुन्हे विविध पोलीस ठाण्यात दाखल झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यात मुले आणि महिला बेपत्ता होण्यामागे मानवी तस्करीचा धंदा कारणीभूत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणाची शासनस्तरावरून चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार बेपत्ता झालेल्या मुलांचा तपास करण्याबाबत तसेच मानवी तस्करीवर निर्बंध आणण्याबाबत काय कार्यवाही वा उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे, त्यानुसार किती अपहरणकर्त्यांना अटक करण्यात आली आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) केंद्र सरकारच्या ट्रॅक द मिसिंग चाईल्ड या संकेत स्थळाच्या तपशिला नुसार दिनांक १४ जुन, २०१९ पर्यंत महाराष्ट्रात एकूण बेपत्ता मुले व मिळून आलेल्या मुलांचा तपशिल खालील प्रमाणे

	एकूण	गत महिन्याभरात	गेल्या २४ तासामधी
हरविलेले	२०२३३	८९	४
मिळून आलेले	२३३९१	८०	१

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) अनैतिक मानवी वाहतुक/तस्करी रोखणेकरीता महाराष्ट्र राज्यमध्ये १२ अनैतिक मानवी वाहतुक प्रतिबंध कक्ष स्थापन करण्यात आलेले आहे. तसेच लहान मुले हरविलेबाबत तपास अनुषंगाने अनुसरायाची मानक कार्यप्रणाली

(SOP) सर्व घटकांना वितरीत करण्यात आलेली आहे. तसेच हरविलेल्या बालकांचा शोध घेण्यासाठी ऑपरेशन मुस्कान हि शोध मोहिम सन २०१५ ते सन २०१८ या कालावधीत एकूण ०६ वेळा राबविण्यात आली व सदर मोहिमेत एकूण २३७९५ बालकांचा शोध घेण्यात आला.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पळसवाडी कॅम्प (जि.यवतमाळ) येथे उपगृहरक्षक दलाचे
जवान भरती प्रक्रियेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(५५) * ४८४५४ श्री.खवाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पळसवाडी कॅम्प (जि.यवतमाळ) येथील पोलीस ग्राऊंडवर उप गृहरक्षक दलाचे जवान पदासाठी भरती प्रक्रिया राबविण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर भरती प्रक्रियेमध्ये ४० टक्के परेड व ४० टक्के बंदोबस्त या निकषातील, जुन्या व अनुभवी गृहरक्षक जवानांना अपात्र ठरविण्यात आल्याच्या तक्रारी उक्त गृहरक्षक जवानांनी समादेशक, गृह रक्षकदल, मुंबई, स्थानिक संबंधित अधिकारी व प्रसार माध्यमांकडे केल्याचे दिनांक १८ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने भरती प्रक्रियेत अपात्र ठरविण्यात आलेल्या जुन्या अनुभवी गृहरक्षक दलाच्या जवानांना नोकरीत घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईत महिलांसाठी आणि दिव्यांगांसाठी अपुरी
स्वच्छतागृहे असल्याबाबत**

(५६) * ४६८८१ श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत महिलांसाठी ३२३७ (२५ टक्के) स्वच्छतागृहे उपलब्ध असून दिव्यांगांसाठी फक्त २४२ (२ टक्के) स्वच्छतागृहे उपलब्ध असल्याची बाब प्रजा फाऊंडेशन या सामाजिक संस्थेने दिनांक १९ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास जाहीर केलेल्या अहवालातून निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई महानगरपालिकेच्या ए,बी,सी,डी,ई आणि जी/दक्षिण विभागात महिलांसाठी आणि दिव्यांगांसाठीच्या स्वच्छतागृहांची अत्यंत कमतरता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार मुंबईतील महिलांची आणि दिव्यांगांची होत असलेली गैरसोय दूर करून स्वच्छतागृहांची संख्या वाढविण्याबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

प्रजा फाऊंडेशनने मुंबई शहरातील नागरीकांच्या समस्याबाबत एप्रिल, २०१९ मध्ये प्रसिध्द केलेल्या अहवालात मुंबई शहरातील "पैसे द्या व वापरा" या तत्वावरील शौचालयांचे सर्वेक्षण करून अहवाल सादर केला आहे त्यामध्ये सदर बाब नमूद आहे.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत आतापर्यंत एकूण ८१३ ठिकाणी बांधण्यात आलेल्या सामुदायिक शौचालयांमध्ये एकूण १८५७३ शौचकूपे (८८८० पुरुषांसाठी, ८८८० महिलांसाठी व ८१३ दिव्यांगांसाठी) बांधण्यात आली.

मार्च, २०१९ ते मार्च, २०२१ या कालावधीत ११६८ ठिकाणी सामुदायिक शौचालये (२२७७४-शौचकूपे) बांधणे प्रस्तावित आहेत. सदर शौचालयाचे बांधकाम पूर्ण झाल्यावर पुरुषांसाठी १०८०३, महिलांकरीता १०८०३ व दिव्यांगांकरीता ११६८ इतकी शौचकूपे उपलब्ध होतील.

वर्दळीच्या ठिकाणी प्रवाही जनतेसाठी लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुरेशा प्रमाणात पैसे द्या व वापरा या तत्वावरील शौचालये बांधण्याचा प्रयत्न बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहे.

मुंबईच्या भौगोलिक परिस्थितीनुसार जागा उपलब्ध करणे अडचणीचे होत आहे. परंतु, विविध अशासकीय व इतर संस्थांच्या सहाय्याने जागेच्या उपलब्धतेनुसार महिलांसाठी व पुरुषांसाठी स्वच्छतागृहे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत बांधण्यात येत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**घणसोली, नवी मुंबई येथील अँटलांटिस टॉवरमध्ये विकासकाने
अनधिकृत बांधकाम केल्याबाबत**

(५७) * ४७४८५ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) घणसोली, नवी मुंबई येथील सेक्टर ११ मधील अँटलांटिस टॉवरमध्ये विकासकाने केलेल्या अनधिकृत बांधकामाकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करून नगररचना विभागाने सदर इमारतीला गैरमार्गाने भोगवटा प्रमाणपत्र देऊन गैरव्यवहार केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नवी मुंबई महापालिकेच्या दिनांक ७ डिसेंबर, २०१८ रोजी झालेल्या स्थायी समितीत या प्रकरणाचे स्पष्टीकरण देताना सहायक नगररचना संचालक ओवैस मोमीन यांनी विकासका विरोधात एफआयआर दाखल झाला नसल्यामुळे सीसी व ओसी रद्द करण्याचा प्रश्न येत नाही असे स्पष्टीकरण देवून अप्रत्यक्षपणे विकासकाची बाजू मांडण्याचा प्रयत्न केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सर्व संबंधित दोषीविरोधात कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील अॅटलांटिस टॉवर, सेक्टर-११, घणसोली येथील इमारतीस दिनांक १५/०७/२०१७ रोजी नियमानुसार भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यात आल्याचे नवी मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) व (३) दिनांक ०७ डिसेंबर, २०१८ रोजी झालेल्या स्थायी समिती बैठकीमध्ये सहायक संचालक, नगररचनाकार यांनी सांगितले की, भोगवटा प्रमाणपत्र दिल्यानंतर अनधिकृत फेरबदल झाले असल्यास त्याबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ मधील कलम ५३ (१) अन्वये विभाग कार्यालयस्तरावर अतिक्रमण विभागामार्फत कार्यवाही करण्यात येते.

प्रस्तुत प्रकरणी भोगवटा प्रमाणपत्र दिल्यानंतर अनधिकृतपणे फेरबदल केल्यामुळे विभाग अधिकारी, अतिक्रमण विभाग, घणसोली यांनी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ मधील कलम ५३(१) अन्वये दिनांक १०/१०/२०१८ अन्वये संबंधितांना नोटीस दिली व नोटीसीची मुदत संपल्यानंतर दिनांक ०३/१२/२०१८ रोजी रबाळे पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंद करण्यात आलेला आहे.

तदनंतर सदर इमारतीतील एकूण १२ सदनिका व २ वाणिज्य दुकाने या ठिकाणची डबल टेरेस बंदीस्त केलेले अनधिकृत बांधकाम दिनांक २४/१२/२०१८, दिनांक २६/१२/२०१८ व दिनांक २७/१२/२०१८ रोजी पोलीस बंदोबस्तात निष्कासित करण्यात आलेले आहे.

प्रस्तुत जागेच्या अनधिकृत बांधकामावर निष्कासनाची कार्यवाही करण्यात आली असल्याने भोगवटा प्रमाणपत्र रद्द करण्याचा प्रश्न उद्भवत नसल्याचे, नवी मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद सातारा-देवळाई परिसरासाठी डी.पी.आर. मंजूर करणेबाबत

(५८) * ४६९४७ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या हद्दीत दोन वर्षापूर्वी सातारा व देवळाई परिसराचा समावेश करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने शहरालगतची एखादी वसाहत महापालिकेत समाविष्ट केल्यास संबंधित वसाहतीच्या विकासासाठी शासन निधी उपलब्ध करून देईल असे दिनांक १२ जून, २०१५ रोजी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयात नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, औरंगाबाद महानगरपालिकेने सदर शासन निर्णयाचा आधार घेऊन सातारा-देवळाई भागातील लोकसंख्या २० वर्षानंतर ५ लक्ष होईल असे गृहीत धरून ६०० कोटी रुपयांची स्वतंत्र पाणीपुरवठा योजना व ड्रेनेज योजना करण्यासाठी डी.पी.आर. तयार करून महानगरपालिकेच्या दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१९ च्या सर्वसाधारण सभेत मंजूर करून शासनाकडे पाठवला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने सकारात्मक निर्णय घेऊन सदर डी.पी.आर. मंजूर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) दिनांक १८/०१/२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये मौजे सातारा व मौजे देवळाई या महसूली गावांचा समावेश औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या हद्दीमध्ये करण्यात आलेला आहे.

(२) महानगरपालिका/नगरपरिषदा यांच्या हद्दवाढ झालेल्या भागात नागरी सोयी सुविधांचा विकास करण्याकरीता विशेष अर्थसहाय्य योजना राबविण्याचा निर्णय दिनांक २७ जून, २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये घेतलेला आहे.

(३) मौजे सातारा व मौजे देवळाई महसूली गावांचा समावेश औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या हद्दीमध्ये करण्यात आलेल्या भागातील नागरिकांच्या नागरी सोयी सुविधांचा विकास करण्यासाठी औरंगाबाद महानगरपालिकेने दिनांक ०९/०२/२०१९ रोजीच्या सर्वसाधारण सभेतील ठरावानुसार आर्थिक अनुदान मिळणेसाठीचा प्रस्ताव दिनांक १४/०२/२०१९ अन्वये शासनास सादर केलेला आहे.

(४) व (५) औरंगाबाद महानगरपालिकेने सातारा, देवळाई परिसरासाठी नवीन पाणीपुरवठा योजना करण्याचे प्रस्तावित केले आहे. मात्र त्यासाठी मूळ योजनेला समांतर दुसरी पाईपलाईन टाकणे आर्थिकदृष्ट्या किफायतशीर नाही.

सबब, त्यानुषंगाने आवश्यक असणारी वाढीव पाण्याची गरज विचारात घेऊन मूळचा प्रस्ताव सातारा-देवळाई परिसरासाठी गरजेसह सुधारीत करून सुधारीत डीपीआर महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या तांत्रिक मान्यतेसह नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत शासनास सादर करणेबाबत औरंगाबाद महानगरपालिकेस कळविण्यात आले आहे.

औरंगाबाद महानगरपालिकेकडून सुधारीत डीपीआर तांत्रिक मान्यतेसह प्राप्त करून घेऊन मंजूर करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

परभणी शहरातील रस्त्यांवरील एलईडीचे पथदिवे बंद पडल्याबाबत

(५९) * ४७२९९ श्री.विप्लव बाजोरिया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी शहरातील रस्त्यांवर महापालिकेच्यावतीने दोन महिन्यापूर्वी बसविण्यात आलेले एलईडी दिव्यांच्या दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष केल्यामुळे काही दिवसातच एलईडीचे पथदिवे बंद पडल्याचे माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पथदिवे दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष होण्यामागच्या कारणाबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार जबाबदार व्यक्तीविरुद्ध काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) परभणी महानगरपालिकेच्या अहवालानुसार, महानगरपालिका क्षेत्रात बसविण्यात आलेल्या एलईडी पथदिव्यांपैकी काही पथदिवे महावितरणाच्या कामामुळे तसेच किरकोळ दुरुस्ती अभावी काही काळ बंद होते, ही वस्तुस्थिती आहे.

तथापि, सदरचे पथदिवे तातडीने दुरुस्त करून घेतले असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

तसेच बंद झालेल्या पथदिव्यांची माहिती तातडीने मिळून ते त्वरित दुरुस्त करणे सोयीचे व्हावे म्हणून "Central Controlling Monitoring System" राबविण्याचे महानगरपालिकेचे नियोजन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिवणी (जि.अकोला) विमानतळ कार्यान्वित होण्याबाबत

(६०) * ४७२१९ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भातील शिवणी विमानतळ (जि.अकोला) ७५ वर्षे जुने असूनही दुर्लक्षित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त शिवणी विमानतळाकरीता कृषी विद्यापीठाची जमीन हस्तांतरित केल्यानंतरही खाजगी जमिनीमुळे विस्तारीत धावपट्टीचा प्रश्न प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार शिवणी विमानतळ कधीपर्यंत कार्यान्वित होणे अपेक्षित आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) सध्याच्या १४०० मीटर धावपट्टीच्या विस्तारासाठी खाजगी जमीन संपादित करणे आवश्यक आहे. तथापि, शिवणी विमानतळाच्या सध्याच्या १४०० मीटर धावपट्टीवरून सूर्योदयापासून सूर्यास्तापर्यंत ATR-४२ (४२ आसनी) विमानसेवा सुरु करण्यासाठी भारतीय विमानपत्तन प्राधिकरणाकडे पाठपुरावा चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे ललमोड (ता.उमरगा, जि.उस्मानाबाद) गावात पोलीस पथकाने केलेल्या मारहाणीत वृद्ध शेतकऱ्याचा मृत्यू झाल्याबाबत

(६१) * ४७९८५ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा

खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे ललमोड (ता.उमरगा, जि.उस्मानाबाद) गावात दगडफेक प्रकरणातील आरोपींना अटक करण्यासाठी गेलेल्या पोलीस पथकाने केलेल्या मारहाणीत ७० वर्षीय वृद्ध शेतकऱ्याचा मृत्यू झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गावात आरोपींना पकडण्याकरीता आलेल्या पोलीस पथकातील बहुतांश पोलिसांनी मद्य प्राशन करून मध्यरात्री गावात धुमाकुळ घातला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी पोलीस प्रशासनाने दोषी पोलीस पथकावर सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल केला नसल्यामुळे मयत शेतकऱ्याच्या कुटुंबियांनी पोलीस ठाण्यासमोर ठिय्या आंदोलन केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे आहे.

(४) सदर प्रकरणाची चौकशी सहा.पोलीस अधीक्षक, उपविभाग तुळजापूर यांचेमार्फतीने करण्यात आली असून याप्रकरणी दाखल तक्रारीमध्ये काही तथ्य दिसून आलेले नाही. मयत शेतकरी यांचा हृदयविकाराच्या झटक्याने मृत्यू झाल्याचे शव-विच्छेदन अहवालावरून निष्पन्न झाले आहे.

(५) विलंब झालेला नाही.

पुण्यात ऑनलाईन अंमली पदार्थाची विक्री होत असल्याबाबत

(६२) * ४७४०७ श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे-नगर रस्त्यावरील एका मॉलजवळ दोन उच्चशिक्षित तरुणांना कस्टम विभागाच्या पथकाने ८ लाख रुपये किंमतीच्या अंमली पदार्थासह दिनांक ०३ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास पकडले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पुण्यात सर्रास अंमली पदार्थाची ऑनलाईन विक्री होत असल्याचेही चौकशी दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत पोलीस यंत्रणेने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निष्पन्न झाले आहे व त्यानुसार अंमली पदार्थाची विक्री करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे तसेच अंमली पदार्थाचा विक्रीला आळा घालण्यासाठी कोणती सक्षम उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) कस्टम विभाग हा केंद्र शासनाच्या वित्त विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग आहे.

- (२) पुणे शहर पोलीस आयुक्त कार्यक्षेत्रात अंमली पदार्थाची ऑनलाईन विक्री होत असल्याचे उपलब्ध अभिलेखावरून निदर्शनास आलेले नाही.
- (३) सन २०१९ मध्ये माहे, एप्रिल अखेर अंमली पदार्थ विषयक २९ केसेस दाखल झाले असून त्यामध्ये ३० आरोपींना अटक करून त्यांचे ताब्यातून रुपये २२,१३,६५५/- इतक्या किंमतीचा अंमली पदार्थ जप्त करण्यात आला आहे.

पुणे शहर पोलीस आयुक्त, कार्यक्षेत्रात अंमली पदार्थाच्या विक्रीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी दोन पथके (पोलीस निरीक्षक, खंडणी व अंमली पदार्थ विरोधी पथक, पुर्व व पश्चिम विभाग, गुन्हे शाखा, पुणे शहर) कार्यरत असून, त्या पथकामार्फत पुणे शहरात अंमली पदार्थ दुष्परिणामाबाबत शाळा, कॉलेज, गर्दीचे ठिकाणे, सोसायट्या, आय.टी पार्क कंपन्यामध्ये जनजागृती कामी पथनाट्य, पी.पी.टी. पोस्टर, बॅनर, लावून अंमली पदार्थाच्या दुष्परिणामाबाबत जनजागृती केली आहे.

- (४) विलंब झालेला नाही.

**किनवट (जि.नांदेड) बोधडी परिसरात तसेच कल्याण-मुंबई
परिसरात अवैध मटका व्यवसाय सुरु असल्याबाबत**

(६३) * ४७२६१ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.आनंदराव पाटील, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) किनवट (जि.नांदेड) बोधडी परिसरात तसेच कल्याण-मुंबई परिसरात शासनाच्या दुर्लक्षामुळे अवैध मटका व्यवसाय राजरोसपणे सुरु असल्याचे दिनांक ३ जानेवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार अवैध मटका व्यवसाय करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे नाही.

दिनांक २५/३/२०१९ रोजी मौजे बोधडी (ता.किनवट, जि.नांदेड) येथे लोकांकडून पैसे घेवून कॉम्प्युटर गुडगुडी जुगार चालवित असल्याप्रकरणी पोलीस स्टेशन किनवट जि.नांदेड येथे गु.र.नं ८४/१९ कलम ४ व ५ महाराष्ट्र जुगार प्रतिबंधक अधिनियमाप्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यात रोख रक्कम व संगणक जुगाराचे साहित्य असा मुद्देमाल जप्त करून कायदेशीर कारवाई करण्यात आली आहे.

ठाणे शहर पोलीस आयुक्तालयाच्या हद्दीत माहे जानेवारी ते एप्रिल, २०१९ या कालावधीत अवैध मटका व जुगाराचे एकूण ८३ गुन्हे दाखल असून सर्व गुन्हे उघडकीस आले आहेत. उक्त गुन्ह्यात ३०२ आरोपींना अटक करून त्यांच्याकडून एकूण २,२९,५३१ रुपये किंमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आलेला आहे. तसेच बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रात सन २०१७ मध्ये १०७ कारवाया करून ६६५ आरोपींना आणि २०१८ मध्ये १५६ कारवाया करून १००० आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(३) विलंब झालेला नाही.

**हिंगोली जिल्ह्यातील आखाडा बाळापूर बोल्डाफाटा येथे
अवैध धंदे सुरु असल्याबाबत**

- (६४) * ४७१२० श्री.रामराव वडकुते, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान
दुर्राणी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) हिंगोली जिल्ह्यातील आखाडा बाळापूर बोल्डाफाटा येथील पोलीस ठाणे
हद्दीत गत अनेक महिन्यांपासून सर्रास देशी दारू, अवैध गावठी दारू, मटका,
जुगाराचा धंदा सर्रास सुरु असल्याचे दिनांक ०७ एप्रिल, २०१९ रोजी वा
त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी स्थानिक पोलीसांचे दुर्लक्ष होत आहे, हे ही खरे
आहे काय,
(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय
आढळून आले व तदनुसार अवैध धंदे बंद करण्याबाबत कोणती कारवाई केली
वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे नाही.

- (३) पो.स्टे.आ.बाळापूर अंतर्गत बोल्डा बिट हद्दीत सन २०१८ मध्ये दारूबंदी
कायद्यांतर्गत २२ केसेस करून १,५०,८५०/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात
आला आहे. तसेच जुगारबंदी कायद्यांतर्गत ०८ केसेस करून ३९,८५०/-
रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला आहे. सन २०१९ मध्ये आजपावेतो दारूबंदी
कायद्यांतर्गत ०७ केसेस करून १६,६१०/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला आहे
व जुगारबंदी कायद्यांतर्गत ०२ केसेस करून ४४३०/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त
केला असून त्यामधील अटक आरोपीविरुद्ध प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करण्यात
आलेली आहे. तसेच एका आरोपीविरुद्ध महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम
९३ नुसार प्रतिबंधात्मक कार्यवाही केलेली आहे.
(४) विलंब झालेला नाही.

मुंबईतील ग्रॅट रोड येथील जलवाहिनीच्या चेंबरमध्ये उतरलेल्या पालिका कामगाराचा मृत्यू व काहींची प्रकृती खालावल्याबाबत

(६५) * ४६७३५ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.सुधीर तांबे, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.मोहनराव कदम, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील ग्रॅट रोड येथील नाना चौकातील जलवाहिनीच्या चेंबरमध्ये उतरलेल्या एका महानगरपालिका कामगाराचा गुदमरुन मृत्यू झाला असून ४ कामगारांची प्रकृती खालावल्यामुळे त्यांना नायर रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आल्याचे दिनांक १८ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार मृताच्या वारसांना आर्थिक मदत व अनुकंपा तत्वावर नोकरी देण्यासह रुग्णालयात दाखल करण्यात आलेल्या कामगारांना मोफत उपचार देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) ग्रॅटरोड येथील ऑगस्ट क्रांती मैदानाजवळील नाना चौकामध्ये ७२ इंचाच्या जलवाहिनीच्या गळती निरीक्षणाच्या अनुषंगाने प्राथमिक तयारीचे काम सुरु असताना चेंबरमध्ये उतरलेल्या ५ कामगारांना भोवळ आल्यामुळे त्यांना नायर रुग्णालयात पाठविण्यात आले.

वैद्यकीय तपासणीनंतर श्री.राकेश निजप यांना मृत घोषित केले व इतर चार कामगारांना दोन दिवसांच्या उपचारानंतर घरी सोडण्यात आले होते.

(२) सदर प्रकरणी महानगरपालिकेमार्फत चौकशी करण्यात आली असून चौकशीमध्ये सदर घटना अपघात असल्याचे महानगरपालिकेस आढळून आले आहे असे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

मयत श्री.राकेश निजप यांच्या वारसांना आर्थिक मदत व अनुकंपा तत्वावर नोकरी देण्याच्या अनुषंगाने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे :-

- आयुक्त कामगार नुकसान भरपाई, मुंबई यांचेकडे रुपये ६,९५,०८०/- इतकी नुकसानभरपाई धनादेशान्वये दिनांक २६/०४/२०१९ रोजी जमा करण्यात आलेली आहे.
- त्यांची पत्नी श्रीमती रोशनी राकेश निजप यांना कार्यालयीन शिपाई या पदावर नोकरी मंजूर झाली असून, सदर मंजुरीची कार्यालयीन शिपाई प्रतीक्षा यादीत नोंद करण्यात आली आहे.
- अपघात गट विमा योजनाचे लाभ मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव विमा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांचेकडे दिनांक २६/०४/२०१९ रोजी महानगरपालिकेमार्फत सादर करण्यात आला आहे.
- भविष्य निर्वाह निधीचे रुपये ११,००,०५८/- इतके अधिदान त्यांच्या वारसाच्या खात्यात जमा करण्यात आले आहे.
- कुटुंबनिवृत्ती वेतन रुपये १५,५६१/- व उपदानबाबतचे अधिदान रुपये २,५१,३५२/- मंजूर करण्यात आले असून ते लवकरच त्यांच्या वारसाच्या खात्यात जमा करण्यात येणार असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

सदर अपघातामधील सर्व बाधित कामगारांना महापालिकेच्या नायर रुग्णालयामध्ये मोफत उपचार व वैद्यकीय मदत महानगरपालिकेमार्फत देण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

जोगेश्वरी, मुंबई रेल्वे स्थानकातील पूर्व-पश्चिमेला जोडणाऱ्या स्कायवॉकचे काम प्रलंबित असल्याबाबत

(६६) * ४७१३४ अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जोगेश्वरी, मुंबई रेल्वे स्थानकातील वाढत्या गर्दीवर तोडगा काढण्यासाठी बांधण्यात येणाऱ्या पूर्व-पश्चिम स्कायवॉकचे काम गत तीन वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे दिनांक ३० मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, मुंबई महानगरपालिकेच्या पूल विभाग अभियंत्याच्या दुर्लक्षामुळे हे काम प्रलंबित असून रेल्वे फाटक ओलांडताना शेकडो प्रवाशांना रेल्वे अपघातात आपला जीव गमवावा लागला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, सदरहू स्कायवॉक केव्हापर्यंत बांधून पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) जोगेश्वरी येथील पूर्व व पश्चिमेला जोडणाऱ्या स्कायवॉकचे काम बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

तथापि, सदर कामाच्या जागी असलेल्या सेवा वाहिन्यांचे स्थलांतरण व अतिक्रमणांचे निष्कासन याकरीता स्कायवॉकच्या कामास विलंब झाला ही वस्तुस्थिती आहे.

सदर रेल्वे फाटक हे रेल्वे प्राधिकरणाच्या अखत्यारीत असून, पाहणीअंती सद्यःस्थितीत सदर फाटक बंद असल्याचे महानगरपालिकेच्या निदर्शनास आले आहे.

(३) व (४) सदर स्कायवॉकचे काम प्रगतीपथावर असून ते ऑक्टोबर, २०१९ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

राज्यातील मुख्यतः रायगड जिल्ह्यातील बंदरे संवेदनशील आढळल्याबाबत

(६७) * ४८२०२ श्री.अनिकेत तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.मोहनराव कदम, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) समुद्र मार्गे अतिरेकी हल्ला होण्याची शक्यता वर्तविली जात असताना बंदराच्या सुरक्षेकडे शासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नौदलाने सर्व्हेक्षण केलेल्या राज्यातील ५९१ बंदरापैकी रायगड जिल्ह्यातील २० बंदरे संवेदनशील आढळली असून सदर बंदरावर कडक सुरक्षा व्यवस्था करण्याचे मत नौदल निरीक्षकाने नोंदविलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सागरी सुरक्षेबाबत उपाययोजना सूचविण्यासाठी माजी केंद्रीय गृह सचिव श्री.राम प्रधान यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली आहे व सदर समितीने आपला अहवाल शासनास सादर केलेला असून त्यात बंदरावर नौकांचे आगमन, कागदपत्रांची तपासणी, खलाशांची नोंद, मासेमारीला जाणाऱ्या व येणाऱ्या नौकांची नोंद तसेच आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये सागरी पोलीस व मत्स्यव्यवसाय अधिकारी यांनी मदत करणे अशा महत्त्वाच्या शिफारशी केलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर अहवालातील तरतुदीनुसार राज्यातील तसेच रायगड जिल्ह्यातील सागरी सुरक्षा व्यवस्था वाढविण्याकरीता शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) शासन निर्णय क्र. मत्स्यवि/१११४/प्र.क्र.११४/पदूम-१, दिनांक ३०/०७/२०१५ अन्वये ९१ संवेदनशील मासेमारी बंदरे/मासळी उतरविण्याच्या केंद्रावर टोकन पध्दत राबविण्यास व त्यानुषंगाने सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील नवीन इमारतींमध्ये रेन वॉटर हार्वेस्टिंग करण्याबाबत

(६८) * ४७५९५ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत नव्या इमारतींचे बांधकाम करतांना रेन वॉटर हार्वेस्टिंग करणे गृहनिर्माण सोसायट्यांना सन २००२ मध्ये वा त्यादरम्यान बंधनकारक केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सुमारे ४५ हजार इमारतींमध्ये रेन वॉटर हार्वेस्टिंग झाले नसल्याचे माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सदर योजनेची तात्काळ अंमलबजावणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने माहे ऑक्टोबर, २००२ मध्ये परिपत्रकान्वये नव्या इमारतींचे बांधकाम करताना रेन वॉटर हार्वेस्टिंग करणे गृहनिर्माण सोसायट्यांना बंधनकारक केले होते.

तथापि, परिपत्रकामध्ये नोंदणीकृत सल्लागारामार्फत रेन वॉटर हार्वेस्टिंग करणे बंधनकारक केले असल्याने व अशा प्रकारचे कोणतेही नोंदणीकृत सल्लागार नसल्याने त्यामध्ये सुधारणा करून जानेवारी, २००३ मध्ये महानगरपालिकेमार्फत पुनःश्च परिपत्रक काढण्यात आले. त्यानुसार, महानगरपालिकेने जानेवारी, २००३ पासून भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यात आलेल्या इमारतींना रेन वॉटर हार्वेस्टिंग करणे बंधनकारक केले आहे.

तदनंतर याबाबतच्या तरतुदी दिनांक ०६/०६/२००७ रोजी विकास नियंत्रण नियमावली १९९१ मध्ये करण्यात आली असून विकास नियंत्रण प्रोत्साहन नियमावली २०३४ मध्ये देखील आहेत.

(२) माहे जून, २००७ पासून आतापर्यंत एकूण ३,५९८ इमारतींमध्ये रेन वॉटर हार्वेस्टिंग करून त्यास भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यात आले असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तारामुंबरी (ता.देवगड, जि.सिंधुदुर्ग) गावातील मुरमणे येथील
डगारीचे बांधकाम पूर्ण करण्याबाबत**

(६९) * ४८८७७ श्रीमती विद्या चव्हाण, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.आनंद

ठाकूर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तारामुंबरी (ता.देवगड, जि.सिंधुदुर्ग) गावातील मुरमणे येथील अर्धवट सोडलेल्या डगारीचे बांधकाम पूर्ण करून देण्यात यावे या मागणीसाठी 'समर्थन' संस्थेने दिनांक २७ डिसेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री, मा.ग्रामविकास मंत्री/राज्यमंत्री, प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सचिव, ग्रामविकास विभाग, जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सिंधुदुर्ग) यांना लेखी पत्र देऊन मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अपूर्णावस्थेत असलेले काम पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नगरपंचायतीच्या अहवालानुसार ९.७५ मीटर लांबीच्या संरक्षक भिंतीचे (डगारीचे) बांधकाम नगरपंचायतीने स्वनिधीतून पूर्ण केले आहे.

उर्वरित ४.०० मीटर लांबीच्या संरक्षक भिंतीचे (डगारीचे) बांधकाम सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्याचे नगरपंचायतीचे नियोजन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खारघर, नवी मुंबई येथील गावदेवी मैदान सांस्कृतिक
कार्यक्रमासाठी राखीव ठेवण्याबाबत**

(७०) * ४७६८३ श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खारघर, नवी मुंबई येथील सेक्टर २९ आणि सेक्टर ३० मधील गावदेवी मैदानावर सध्या विविध जाती आणि धर्माचे सांस्कृतिक महोत्सव, मोठमोठे कार्यक्रम होत असून खारघरमध्ये दुसरे कोणतेही मैदान नसल्याने हे मैदान सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठीच राखीव ठेवण्यात यावे अशी मागणी श्री.भरत पाटील व नागरिकांनी मा.मुख्यमंत्र्यांकडे माहे डिसेंबर, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात एका निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू मैदानात प्लॉट पाडून विकासकाला देण्याचे प्रयत्न सिडकोकडून होत असल्याने नागरिकांमध्ये असंतोष पसरला असून सिडकोने सदर जागा विकण्याचा प्रयत्न केल्यास तीव्र आंदोलन करण्याचा इशारा स्थानिक नागरिकांनी निवेदनाद्वारे दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार खारघर येथील गावदेवी मैदान सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठीच राखीव ठेवण्याबाबत कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) सदरचे निवेदन शासनास प्राप्त झाले असून सिडकोकडे पुढील कार्यवाहीस्तव पाठविण्यात आले आहे. तथापि, नवी मुंबई येथील खारघर येथील सेक्टर २९ मधील मोकळी जागा नवी मुंबई गावदेवी मैदान नसून सिडको महामंडळाचा रहिवास विभागातील भूखंड आहे तर सेक्टर ३० हे ओवे गावठाण आहे.

तसेच, खारघर येथील सेक्टर २८, २९, ३१, ३२ व ३३ अंतर्भूत करून एकूण सुमारे १४० हेक्टर क्षेत्रावर सिडकोचा "कॉर्पोरेट पार्क" प्रकल्प उभारण्याचा प्रस्ताव आहे. सदर प्रस्तावास सिडको संचालक मंडळाची मान्यता

प्राप्त असून प्रकल्पाची योजना तयार करण्याकरीता संमंत्रकाची नियुक्ती करण्याची कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे. त्यामुळे सेक्टर-२९ मधील भूखंड गावदेवी मैदानासाठी राखीव ठेवण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील कोस्टल रोडचे काम करताना महानगरपालिका व ठेकेदार साधनसामुग्रीची वाहतूक सागरी मार्गाने करित असल्याबाबत

(७१) * ४६९२१ अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.खवाजा बेग :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कोस्टल रोड प्रकल्प तयार करताना सागरी मार्गाचा वापर करावा अशी अट असताना महानगरपालिका व त्यांचे ठेकेदार सदर कामासाठी लागणाऱ्या साधनसामुग्रीची वाहतूक सागरी मार्गाने न करता रस्त्याचा वापर करून करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी पर्यावरण मंत्रालयाने दिलेल्या अटीचा भंग होत असून, मुंबईत वाहतूक कोंडीसह, ध्वनीप्रदूषण, वायूप्रदूषणाचा स्थानिक नागरिकांना त्रास सहन करावा लागत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही वा निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) अशी बाब नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्रिंसेस स्ट्रीट फ्लाय ओव्हर ते वांद्रे वरळी सेतूच्या वरळी टोकापर्यंतचे किनारा रस्त्याचे काम हाती घेतले आहे. सदर कामासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कंत्राटदारांना कार्यादेश दिलेले आहेत. सदर कामासाठी लागणाऱ्या साधनसामुग्रीची वाहतूक करण्यासाठी जेटी प्रस्तावित करण्यात आली होती. केंद्रिय पर्यावरण, वन व हवामान बदल

खात्याने ना-हरकत प्रमाणपत्रामध्ये कामासाठी लागणाऱ्या साधनसामुग्रीची वाहतूक केवळ समुद्रमार्गानेच करावी अशी अट अंतर्भूत नाही. तथापि, किनारा रस्ता प्रकल्पाच्या कंत्राटामध्ये खालीलप्रमाणे अट अंतर्भूत करण्यात आलेली आहे :-

“पुनःप्रापण व संरक्षक भिंत कामासाठी लागणाऱ्या साधनसामुग्रीची वाहतूक शक्यतो समुद्रमार्गे करावी आणि काम समुद्राच्या दिशेने करावे. जर कंत्राटदाराची इच्छा असेल तर वाहतूकीची वेळ, साहित्याचा प्रकार, सावधगिरी, सुरक्षितता आणि सुरक्षा उपाय इ. आणि पर्यावरणविषयक नियम तसेच संबंधित प्राधिकरणांच्या मान्यतेसापेक्ष साधनसामुग्रीची वाहतूक रस्त्यामार्गे करण्यात यावी.”

पर्यावरण मंत्रालयाच्या ना-हरकत प्रमाणपत्राच्या अटीनुसार ध्वनी व वायुचे प्रदूषण होऊ नये म्हणून कंत्राटदारांकडून योग्य त्या उपाययोजना करण्यात येत असून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने नियुक्त केलेल्या प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागारांकडून त्यावर नियमितपणे देखरेख करण्यात येत आहे.

कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेचे जल अभियंता हे बांधकाम व्यवसायिकाचे प्रतिनिधी म्हणून कार्यरत असल्याबाबत

(७२) * ४६७७३ अॅड.अनिल परब : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेमध्ये जल अभियंता या पदावर कार्यरत असलेले श्री.चंद्रकांत कोलते हे महानगरपालिका हद्दीतील एका बांधकाम व्यवसायिकाचे प्रतिनिधी म्हणून कार्यरत असल्याचे नुकतेच माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मौजे कल्याण सि.स.नं. ३३६१, ३३६३ पै या भूखंडाबाबत केलेल्या तक्रारीवर दिनांक ९ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी सहा.संचालक नगररचना, श्री.मा.द.राठोड यांच्या दालनात झालेल्या सुनावणी वेळी श्री.चंद्रकांत कोलते हे विकासक श्री. गिरीधर कोलते यांचे प्रतिनिधी म्हणून उपस्थित होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, महाराष्ट्र नागरी सेवा वर्तणूक नियम १९७९ कलम १६(१) अन्वये कोणताही शासकीय कर्मचारी शासनाची पूर्वमंजूरी मिळाल्याशिवाय प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यापारात किंवा धंद्यात गुंतता कामा नये किंवा दुसरी कोणतीही नोकरी स्वीकारता कामा नये असा नियम असताना श्री चंद्रकांत कोलते, जलअभियंता यांनी एका बांधकाम व्यवसायिकाचे प्रतिनिधीत्व करून कायद्याचा भंग केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार शासनाच्या नियमाचे उल्लंघन केल्याप्रकरणी दोषी जलअभियंता, श्री.चंद्रकांत कोलते यांना सेवेतून बडतर्फ करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) मौजे कल्याण सि.स. नं. ३३६१ ते ३३६२, ३३६३ पै या भूखंडावर देण्यात आलेल्या सुधारीत परवानगीबाबत श्री.अजय तिवारी यांनी आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांचेकडे तक्रार दाखल केली होती.

सदर तक्रारीस अनुसरून आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांचेकडे दिनांक ६/०९/२०१८ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली.

सदर बैठकीस श्री.चंद्रकांत कोलते, जल अभियंता, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हे विकासक श्री.गिरीधर कोलते यांचे प्रतिनिधी म्हणून उपस्थित असल्याची तक्रार श्री.मनोज कुलकर्णी यांनी दिनांक २४/१२/२०१८ रोजी आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांचेकडे केली.

सदर तक्रारीची चौकशी करण्यासाठी उप आयुक्त (सामान्य प्रशासन), सहायक संचालक, नगररचना व उप आयुक्त (घनकचरा व्यवस्थापन) यांची दिनांक ८/०१/२०१९ च्या आदेशान्वये समिती गठीत केली आहे.

सदर समितीची दिनांक २५/०३/२०१९ रोजी बैठक झाली असून सदर बैठकीच्या कार्यवृत्तात श्री.कोलते यांनी सकृतदर्शनी सेवा शर्तीचा भंग केल्याचे निष्कर्ष नोंदविले आहेत.

सदर बैठकीचे कार्यवृत्त आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांच्या मान्यतेस्तव सादर केले असून पुढील नियमोचित कार्यवाही करणार असल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने कळविले आहे.

सदर प्रकरणी १ महिन्यात अंतिम निर्णय घेण्याच्या आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**यवतमाळ शहराला पाणीपुरवठा अंतर्गत मंजूर अमृत योजनेचे
काम संधगतीने सुरु असल्याबाबत**

(७३) * ४७३८० श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.रामहरी रुपनवर, डॉ.वजाहत मिर्झा, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.आनंदराव पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४४५४६ ला दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) यवतमाळ शहर पाणीपुरवठा अंतर्गत मंजूर अमृत योजनेकरीता ३०२ कोटी रुपये शासनाने मंजूर केले असून माहे ऑक्टोबर, २०१९ पर्यंत काम पूर्ण करण्याची अंतिम तारीख दिली असतानाही बाभळगाव तालुक्यातील बेंबळा धरणातून स्वतंत्र बेंबळा जल वाहिनीचे काम अत्यंत संधगतीने सुरु असल्याने १३ कि.मी.चे व फिल्टरचे ४५ टक्के काम प्रलंबित असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर अमृत योजनेचे काम वर्ष लोटल्यानंतरही अपूर्णावस्थेत असून, गत वर्षी जलवाहिनीचे पूर्ण करण्यात आलेल्या काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्यामुळे पूर्ण जलवाहिनी बदलण्याची नामुष्की कंत्राटदार व जीवन प्राधिकरणावर आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार दोषी अधिकारी, कर्मचारी व कंत्राटदार यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानांतर्गत यवतमाळ शहरासाठी रुपये २७७.५२ कोटी किंमतीची पाणीपुरवठा योजना दोन टप्प्यामध्ये मंजूर केली आहे.

सदर प्रकल्पाच्या करारनाम्यानुसार सदर प्रकल्पाचे काम हे ऑक्टोबर, २०१९ अखेर पूर्ण करणे अपेक्षित आहे.

त्यानुसार बाभुळगांव तालुक्यातील बेंबळा धरणातून टाकळी शिवारातील जलशुध्दीकरण केंद्रापर्यंत प्रस्तावित १७.२ कि.मी. अशुध्द पाण्याच्या उध्ववाहिनीचे काम माहे मे, २०१८ मध्ये पूर्ण करण्यात आले होते.

तथापि, सदर उध्ववाहिनी कार्यान्वित करीत असताना तीन वेगवेगळ्या ठिकाणी पाईपलाईन फुटल्याने संपूर्ण उध्ववाहिनीच्या पाईप्स संबंधित कंत्राटदाराकडून बदलण्याचे काम सध्या प्रगतीपथावर असून त्यापैकी १०.९१३ कि.मी. पाईप्स बदलण्यात आल्या असून उर्वरित ६.२८७ कि.मी. पाईप्स बदलण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

तसेच जलशुध्दीकरण केंद्राचे काम युध्द पातळीवर सुरु आहे.

(२), (३) व (४) या योजनेतील पाईपलाईन कार्यान्वित करीत असताना पाईप फुटल्यामुळे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई यांच्या गुणवत्ता परिक्षण व दक्षता पथकामार्फत योजनेच्या कामाची गुणवत्ता तपासणी करण्यात आलेली आहे.

या तपासणीमध्ये पुरवठा करण्यात आलेले पाईप हे उत्पादन प्रक्रियेतील सदोषामुळे भारतीय मानकाप्रमाणे नाही असा निष्कर्ष नोंदविण्यात आला.

त्यानुसार सदर प्रयोजनार्थ वापरण्यात आलेल्या संपूर्ण पाईप्स संबंधित पाईप पुरवठादाराने स्वखर्चातून बदलून देणे, नव्याने उत्पादीत पाईप्सची तपासणी त्रयस्थ यंत्रणेने विनामूल्य करून देणे, तसेच अथंरलेल्या पाईप्सची जलदाब चाचणी संबंधित ठेकेदाराने स्वखर्चातून करून देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

त्यानुसार एकूण १७.२० किमी पैकी ११.९७४ किमी नविन चांगल्या गुणवत्तेच्या पाईपचा पुरवठा करण्यात आलेला असून त्यापैकी १०.९१३ किमी पाईप अथंरण्यात आलेल्या आहेत.

तसेच, सदर योजनेतील सर्व कामे माहे सप्टेबर, २०१९ पर्यंत गुणवत्तापूर्णरित्या पूर्ण करण्याच्या सूचना कार्यान्वय यंत्रणेस देण्यात आल्या आहेत.

**नागपूर शहरातील सर्व स्मशान घाटावर गरीब जनतेकरीता
अंत्यविधी / अंतिम संस्कार विनामुल्य करण्याबाबत**

(७४) * ४८७३४ श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर शहरातील सर्व स्मशानघाटावर गरीब जनतेकरीता विनामुल्य अंत्यविधी / अंतिम संस्कार करण्याचा ठराव महानगरपालिकेद्वारे करण्यात आला असून त्याकरीता आमदार, खासदार व नगरसेवकाचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरले जात होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अंबाझरी घाटावर गरीब लोकांकडून ५००० ते ६००० रुपये अंत्यसंस्कारासाठी महानगरपालिकेमार्फत घेतले जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार घाटावर विनामुल्य अंत्यसंस्कार करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) नागपूर महानगरपालिकेच्या दिनांक २३/०५/२०१६ च्या ठरावान्वये घेतलेल्या धोरणात्मक निर्णयानुसार, अंबाझरी घाट वगळता, महानगरपालिकेच्या सर्व दहन घाटावर सर्व सामान्य जनतेकरीता विनामुल्य अंत्यविधीची सोय करण्यात आलेली आहे.

तत्पूर्वी, मा.आमदार, खासदार, नगरसेवक यांच्या प्रमाणपत्राच्या आधारे, गोरगरिब जनतेकरीता विनामुल्य अंत्यविधी सोय उपलब्ध होती.

(२), (३) व (४) महापालिकेच्या धोरणात्मक निर्णयानुसार, महानगरपालिकेच्या सर्व दहन घाटावर, Bicoal Bricket (पांढरा कोळसा) / डिझेल शवदाहिनीद्वारे अथवा लाकडाद्वारे करण्यात येत असलेले अत्यंविधी निःशुल्क करण्यात येत आहेत.

तथापि, अंबाझरी घाटाचे पर्यावरणीय दृष्ट्या असलेले महत्व विचारात घेता, याठिकाणी लाकडाद्वारे अत्यंविधी करावयाचा झाल्यास, महानगरपालिकेने निश्चित केलेल्या दराप्रमाणे रुपये २२११/- इतके शुल्क आकारले जाते.

ठाणे मध्यवर्ती कारागृहाच्या संरक्षक भिंतीमध्ये आणि कॅसल मिल उड्डाणपुलाच्या नव्या मार्गिकेत केवळ २० ते २५ फुटाचे अंतर असल्याबाबत

(७५) * ४६७१८ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.धनंजय मुंडे, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे मध्यवर्ती कारागृहाच्या संरक्षक भिंतीमध्ये आणि कॅसल मिल उड्डाणपुलाच्या नव्या मार्गिकेत केवळ २० ते २५ फुटाचे अंतर असून नवी मार्गिका सुरु होऊन ३ आठवडे होवूनही पुलाला नॉईज बॅरिअर बसविण्यात न आल्याने कारागृहाला थेट धोका निर्माण झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर उड्डाणपुलाच्या बांधकामाआधीच कारागृह प्रशासनाने याबाबत ठाणे महानगरपालिकेला सूचना केल्या असतानाही या संवेदनशील बाबीकडे महानगरपालिका प्रशासनाने दुर्लक्ष केल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार ठाणे कारागृहाच्या संरक्षणाच्यादृष्टीने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) ठाणे महानगरपालिकेने माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये कॅसल मिल उड्डाणपुलाचे बांधकाम पूर्ण केले.

ठाणे कारागृहाची बाह्यसंरक्षक भिंत कॅसल मिल उड्डाणपुलापासून २५ फुटावर आहे आणि कारागृहाची मुख्य संरक्षक भिंत उड्डाणपुलापासून सुमारे ७५० फुट अंतरावर आहे.

ठाणे महानगरपालिकेने माहे मे, २०१९ मध्ये व्हिजन व नॉईज बॅरिअर उक्त उड्डाणपुलाच्या भोवती बसविले असल्याचे कळविले आहे.

तसेच व्हिजन व नॉईज बॅरिअर बसविण्याचे काम पूर्ण झाले असल्याने कारागृहास थेट धोका संभवत नसल्याचे गृह विभागाने कळविले आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासकीय कार्यालयांमधील कागदपत्रांचे स्कॅनिंग आणि डिजिटलायझेशन करण्याची कामे स्टार्टअप कंपन्यांना देण्याबाबत

(७६) * ४६४९५ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सर्व शासकीय कार्यालयांमधील कागदपत्रांचे स्कॅनिंग आणि डिजिटलायझेशन करण्याबाबतचा निर्णय शासनाने घेतला असून रोजगार निर्मितीसाठी स्टार्टअप इंडिया, स्किल इंडिया यासारख्या योजनांच्या माध्यमातून बेरोजगार तरुणांना प्रोत्साहित करण्याचे धोरणही शासनाने स्वीकारले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कर्ज घेऊन गुंतवणूक केलेल्या बेरोजगार तरुणांच्या स्टार्टअप कंपन्यांना स्कॅनिंग व डिजिटलायझेशनचे काम स्थानिकस्तरावर देण्याऐवजी मोठ्या कंपन्यांना कामे दिली जात आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, स्थानिकस्तरावर स्टार्टअप कंपन्यांकडून सदरचे काम करून घेण्याबाबतचे धोरण आखण्याची मागणी विरोधी पक्ष नेते, विधान परिषद यांनी शासनाला दिनांक २९ जानेवारी, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय.

(२) नाही.

स्कॅनिंग आणि डिजिटलायझेशन निविदा प्रक्रिया रद्द करण्यात आलेली आहे. ही निविदा पुन्हा नव्याने करण्यात येणार आहे.

(३) नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद शहरातील शैक्षणिक संस्थाना मालमत्ता कर
व्यावसायिक दराने लावण्यात आल्याबाबत**

(७७) * ४६९८७ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरात प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व महाविद्यालये मिळून १००० शैक्षणिक संस्था असून महानगरपालिकेने शहरातील शैक्षणिक संस्थांना मालमत्ता कर हा व्यावसायिक कर दराने लावून त्यांना वसुलीसाठी नोटीसा दिल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शैक्षणिक संस्था या धर्मादाय अंतर्गत नोंदणीकृत असल्याने मालमत्ता कर व्यावसायिक दराने लावु नये म्हणून संस्थानी मागणी केली असून मुंबई मध्ये शैक्षणिक संस्थांना मालमत्ता करात माफी मिळते, तसेच नागपूर व अमरावती येथील शैक्षणिक संस्थांना ५० टक्केच मालमत्ता कर लावण्यात येतो असे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शैक्षणिक संस्थांना मालमत्ता कर व्यावसायिक दराने न लावण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) औरंगाबाद महानगरपालिकेने सर्वसाधारण सभेच्या ठरावानुसार शैक्षणिक संस्थांना खालीलप्रमाणे मालमत्ता कर लागू केलेले असून, त्यानुसार मालमत्ता कराची नियमित देयके शैक्षणिक संस्थांना देण्यात आली आहेत : -

- अनुदानित शैक्षणिक संस्थांना निवासी दराने म्हणजेच ३०% सामान्य कर व नियमानुसार इतर कर.
- विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थांना व्यापारी मिळकतीसाठी असलेल्या ४५% ऐवजी ३७.५% दराने सामान्य कर.
- वैदयकीय महाविद्यालयाच्या फक्त रुग्णालयासाठी वापर होणाऱ्या इमारतींना व्यावसायिक वापराच्या इमारतीसाठी असलेला ४५% सामान्य कर व नियमानुसार इतर कर.

व्यावसायिक दराने मालमत्ता कर लावून त्याच्या वसुलीसाठी कोणत्याही नोटीसा शैक्षणिक संस्थांना देण्यात आल्या नसल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) औरंगाबाद शहरातील काही शैक्षणिक संस्थांनी धर्मादाय कायद्यांतर्गत नोंदणीकृत असल्याने त्यांना सामान्य करामध्ये सूट देण्याबाबत महानगरपालिका प्रशासनास निवेदने दिली आहेत.

महानगरपालिका अधिनियमानुसार महानगरपालिका या स्वायत्त संस्था असल्यामुळे त्या अशा प्रकरणात निर्णय घेण्यास सक्षम आहेत.

त्यानुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात धर्मादाय कायद्याखालील नोंदणीकृत असलेल्या शैक्षणिक संस्थांना मालमत्ता करात सवलत देण्यात येत असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे. तसेच अमरावती व नागपूर महानगरपालिका क्षेत्रातील अशा शैक्षणिक संस्थांना गैरनिवासी दराने कर आकारणी करण्यात येत असल्याचे संबंधित महानगरपालिकांनी कळविले आहे.

(३) औरंगाबाद महानगरपालिका क्षेत्रात सर्वसाधारण सभेने केलेल्या ठरावानुसार शैक्षणिक संस्थांना अनुदानित व विनाअनुदानित असे वर्गीकरण करून त्यांना उपरोक्त भाग-१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मालमत्ता कराची आकारणी करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील वाढत्या गुन्हेगारीबाबत

(७८) * ४७२६८ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई

जगताप : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देशपांडे कॉलनी, भोकर (जि.नांदेड) येथे अज्ञात इसमाने घराबाहेर उभ्या असलेल्या दोन दुचाकी दिनांक १२ जानेवारी, २०१९ रोजी व वसंतनगर येथे अज्ञात व्यक्तीने दोन चारचाकी वाहने दिनांक १५ डिसेंबर, २०१८ रोजी लावलेल्या आगीत जळून लाखो रुपयांचे नुकसान झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच नांदेड जिल्ह्यात मुख्यतः किनवट शहरात प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे चोऱ्या करणारी टोळी सक्रीय झाली असून ५ दिवसात घरफोड्या, जबरी चोरी, दुचाकी चोरीचे १४ गुन्हे घडल्यामुळे नागरिकांमध्ये भितीचे वातावरण निर्माण झाल्याचे दिनांक १७ डिसेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त दोन्ही प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार गुन्हेगाराचा तपास करून संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) देशपांडे कॉलनी भोकर (जि.नांदेड) येथे अज्ञात इसमाने दिनांक १२/०१/२०१९ रोजी मोटार सायकल व मॅस्ट्रो स्कुटी जाळल्याच्या प्रकरणी प्राप्त फिर्यादीवरून पोलीस स्टेशन भोकर जिल्हा नांदेड येथे गु.र.नं. ११/२०१९ कलम ४३५, ४२७ भा.दं.वि. प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून गुन्हा तपासावर आहे. तसेच वसंतनगर, नांदेड येथे

दोन चार चाकी अज्ञात इसमाने जाळल्या प्रकरणी पोलीस स्टेशन शिवाजीनगर नांदेड येथे गु.र.नं. ३२३/२०१८ कलम ४३५ भा.दं.वि प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून गुन्हा तपासावर आहे.

नांदेड जिल्ह्यात माहे डिसेंबर २०१८ मध्ये घरफोडी सदराखाली २६ तर मोटार वाहन चोरी संबंधाने २६ गुन्हे दाखल आहेत. किनवट येथे माहे डिसेंबर, २०१८ मध्ये घरफोडी सदराखाली १ गुन्हा दाखल असून या प्रकरणी पोलीस स्टेशन किनवट येथे गु.र.नं. ३१३/२०१८ कलम ४५७, ३८० भा.दं.वि. प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून गुन्हा तपासावर आहे तर मोटार वाहन चोरी संबंधाने गुन्हा दाखल नाही

(४) विलंब झालेला नाही.

**सेनगाव (जि.हिंगोली) शहरातील अरुंद रस्ते व फुटपाथवरील
अतिक्रमणामुळे वाहतूक कोंडी होत असल्याबाबत**

(७९) * ४७५७४ श्री.रामराव वडकुते : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सेनगाव (जि.हिंगोली) शहरातील बहुतांश भागातील रस्ते अतिशय अरुंद तसेच फुटपाथवर मोठ्या प्रमाणावर अतिक्रमण झाले असून वाहनांच्या संख्येत प्रचंड प्रमाणात वाढ झाल्यामुळे संपूर्ण शहरात रहदारीची कोंडी निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शहरातील सर्व रस्त्यांचे रुंदीकरण करून फुटपाथवरील अतिक्रमणे निष्कासित करण्याबाबतची मागणी नागरिकांनी स्थानिक प्रशासनाकडे वारंवार करूनही याबाबत कोणतीही दखल घेण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार शहरातील रस्त्यांचे रुंदीकरण व फुटपाथवरील अतिक्रमण निष्कासित करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२) व (३) सेनगाव शहरातील गावठाण भागातील रस्ते अरुंद असले तरी शहरात वाहतुकीची कोंडी होत नाही. तसेच शहरातील रस्त्यांवर अतिक्रमण नाही. नागरिकांकडून अतिक्रमणाबाबतच्या तक्रारी प्राप्त होताच त्यावर निष्कासनाची कार्यवाही वेळोवेळी करण्यात येत असल्याबाबत जिल्हाधिकारी, हिंगोली यांनी अहवाल सादर केला आहे.

सेनगाव नगरपंचायतीतील रस्त्याकरीता "नव्याने स्थापन केलेल्या नगरपंचायतींना नागरी सुविधा पुरविण्यासाठी सहाय्य" योजनेतर्गत रुपये ४.९४ कोटी इतक्या रकमेच्या कामास शासन निर्णय दिनांक ०२/०६/२०१८ अन्वये मंजूरी देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उदभवत नाही.

मुंबईतील महानगरपालिका रुग्णालयात शवविच्छेदनासाठी नियमावली तयार करण्याबाबत

(८०) * ४६७६६ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.रामहरी रुपनवर, अॅड.हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील महानगरपालिका रुग्णालयात डॉक्टरांमार्फत शवविच्छेदन करण्यात येत नसून सफाई कामगारांमार्फत केले जात असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, शवविच्छेदनासाठी केवळ प्रशिक्षित डॉक्टर व इतर कर्मचाऱ्यांनाच परवानगी देण्यात यावी तसेच महिलांच्या मृतदेहांचे शवविच्छेदनाची परवानगी केवळ महिला डॉक्टर व सहायकांनाच देण्यात यावी अशी मागणी होत असल्याचे ही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शवविच्छेदनासाठी नियमावली तयार करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) अशा स्वरूपाचे निवेदन महाराष्ट्र नवनिर्माण महानगरपालिका कामगार कर्मचारी सेना यांचेमार्फत दिनांक ०७ मे, २०१९ रोजी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या रा.ए.स्मा. रुग्णालयास प्राप्त झाले होते ही वस्तुस्थिती आहे.

परंतु, महानगरपालिकेच्या रुग्णालयांमध्ये डॉक्टरांमार्फत शवविच्छेदन केले जात असून शवविच्छेदन करताना शवकक्ष परिचर या कामामध्ये डॉक्टरांना मदत करत असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२), (३) व (४) महिलांच्या मृतदेहाच्या शवविच्छेदनाची परवानगी केवळ महिला डॉक्टर व महिला सहाय्यकांनाच देण्यात यावी अशा प्रकारची प्रथा किंवा मानांकन हे भारतीय वैद्यक औषध परिषद (MCI)/न्याय वैद्यकशास्त्राच्या पुस्तकामध्ये नमूद केलेले नाही.

तसेच अशी प्रथा कोणत्याही संस्थेत प्रचलित नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

मुंबईतील कमला मिल कंपाऊंडमधील ब्रिस्टो आणि वन अबव्ह या दोन पबला लागलेल्या आगीबाबत

(८१) * ४७१३५ अॅड.हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३८०६२ ला दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कमला मिल कंपाऊंड मधील ब्रिस्टो आणि वन अबव्ह या दोन पबला दिनांक २९ डिसेंबर, २०१७ रोजी लागलेल्या आगीत १४ जणांना जीव गमवावा लागला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आगीच्या दुर्घटनेची शासनाने चौकशी करण्यासाठी नेमलेल्या समितीने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध खात्यांत कार्यरत असलेल्या एकूण १२ अधिकारी/कर्मचारी यांच्याविरुद्ध खात्यांतर्गत सर्वकष चौकशी करण्याचे आदेश दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) लोअर परळ येथील कमला मिल कंपाऊंडमधील 'वन अबव्ह' आणि 'मोजोस ब्रिस्टो' या दोन रेस्टोपबमध्ये दिनांक २९ डिसेंबर, २०१७ रोजी लागलेल्या भीषण आगीत १४ जणांचा मृत्यू झाला असून, ५४ जण जखमी झाले आहेत व अग्निशमन दलाचा १ जवान जखमी झाला आहे ही वस्तुस्थिती आहे.

(२), (३) व (४) सदर प्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या १२ अपचारी कर्मचारी/अधिकाऱ्यांविरुद्ध खात्यांतर्गत सर्वकष चौकशी करण्यात आली असून दोषी अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्याबाबतीत खालीलप्रमाणे शिक्षादेश पारीत करण्यात आले आहेत :-

- ०२ सहाय्यक आयुक्त व ०१ उपकार्यकारी आरोग्य अधिकारी यांना पुढील देय वेतनवाढ कायमस्वरूपी रोखून धरणे.
- ०२ सहाय्यक अभियंता यांना पुढील पाच देय वेतनवाढ कायमस्वरूपी रोखून धरणे.
- ०१ सहाय्यक अभियंता, ०१ कनिष्ठ अभियंता व वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी यांना महानगरपालिका सेवेतून काढून टाकणे.
- ०१ विभागीय केंद्र अधिकारी यांना पदावनत करणे.
- ०१ केंद्र अधिकारी व ०१ दुय्यम अभियंता व ०१ स्वच्छता निरीक्षक यांना त्यांच्या पदाच्या पहिल्या वेतनावर आणणे.

विधान भवन :
मुंबई.

जितेंद्र भोळे
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.